EIROPAS SAVIENĪBA

EIROPAS PARLAMENTS **PADOME**

Briselē, 2026. gada 6. maijā
(OR. en)

2023/0447(COD) **PE-CONS 2/26**

VETER 3
AGRI 15
AGRILEG 4
CODEC 38

LEĢISLATĪVIE AKTI UN CITI DOKUMENTI

Temats:	EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA par suņu un kaķu labturību un izsekojamību

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES

REGULA (ES) 2026/...

(... gada ...)

par suņu un kaķu labturību un izsekojamību

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 43. panta 2. punktu un 114. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu[1],

pēc apspriešanās ar Reģionu komiteju,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru[2],

---

[1] OV C, C/2024/3388, 31.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/3388/oj.

[2] Eiropas Parlamenta 2026. gada 28. aprīļa nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta) un Padomes ... lēmums.

tā kā:

(1) Uz dzīviem dzīvniekiem, tostarp suņiem un kaķiem, attiecas Līguma par Eiropas Savienības darbību I pielikums, tie ir daļa no Savienības kopējās lauksaimniecības politikas un to labturība būtu jāaizsargā. Savienībā pastāv suņu un kaķu tirgus un ievērojama pārrobežu tirdzniecība. Dalībvalstis ir apņēmušās aizsargāt lolojumdzīvniekus, un lielākā daļa no tām ir parakstījušas 1987. gada 13. novembra Eiropas Konvenciju par lolojumdzīvnieku aizsardzību, kurā ietverti noteikumi par lolojumdzīvnieku audzēšanu, turēšanu un tirdzniecību. Ir daudz pierādījumu par suņu un kaķu tirgus neoptimālu darbību Savienībā, kā arī par šo dzīvnieku nelikumīgu tirdzniecību un importēšanu Savienībā apstākļos, kas apdraud to labturību. Tāpēc, ņemot vērā to, ka dzīvnieki ir jutīgas būtnes, kas spēj izjust emocijas un sāpes un socializēties, būtu jānosaka minimālās prasības attiecībā uz objektos audzētu un turētu suņu un kaķu labturību, kā arī stingrākas prasības attiecībā uz suņu un kaķu izsekojamību.

(2) Iepriekšējo gadu laikā to suņu un kaķu skaits, kas tiek turēti kā lolojumdzīvnieki, Savienībā ir ievērojami palielinājies, un tas parāda Savienības pilsoņu ciešo saikni ar minētajiem dzīvniekiem. Dzīvnieku labturība ir Savienības vērtība, kas nostiprināta LESD 13. pantā, saskaņā ar kuru Savienībai un tās dalībvalstīm ir jāvelta pienācīga uzmanība dzīvnieku labturībai, jo tie ir jutīgas būtnes.

(3) Suņi un kaķi Savienībā tiek tirgoti un turēti kā lolojumdzīvnieki. Tiem ir savas unikālas bioloģiskās un ar uzvedību saistītās vajadzības. Tā kā Savienības labturības noteikumu attiecībā uz suņu un kaķu audzēšanu, turēšanu un laišanu tirgū nav, bet valstu noteikumi, ja tādi pastāv, ir atšķirīgi, minētie dzīvnieki dažkārt dzimst, tiek audzēti un pārdoti vai adoptēti apstākļos, kas neprasa izmaksas un kas var izraisīt būtiskas nelabvēlīgas sekas attiecībā uz to labturību. Komerciālajiem suņu un kaķu audzētājiem dažādās dalībvalstīs nav vienlīdzīgu konkurences apstākļu. Noteikumi par dzīvnieku labturības nosacījumiem dalībvalstīs ievērojami atšķiras. Minētie noteikumi ir viens no galvenajiem elementiem, kas nosaka šādu operatoru konkurētspēju. Rezultātā konkurence ir izkropļota. Audzētāji un turētāji, kuri ievēro augstus standartus, nespēj panākt taisnīgus ieņēmumus par saviem ieguldījumiem dzīvnieku labturībā, veicot pārrobežu tirdzniecību, jo saskaras ar operatoriem, kuri gūst labumu no standartiem neatbilstīgiem dzīvnieku labturības apstākļiem, kas pastiprina konkurenci un pazemina cenas un standartus.

(4) Turklāt patērētāji ir nepietiekami aizsargāti, iegādājoties suni vai kaķi. Viņi bieži saskaras ar negatīvām sekām, ko radījuši sliktie labturības apstākļi objektos, kuros suns vai kaķis ir audzēts un turēts. Šādas negatīvas sekas ietver veselības problēmas, uzvedības problēmas vai ģenētiskus defektus, kas piemīt iegādātajam sunim vai kaķim.

(5) Tāpēc attiecībā uz objektiem, kas nodarbojas ar suņu un kaķu audzēšanu, turēšanu un laišanu tirgū, būtu jānosaka minimālās dzīvnieku labturības prasības. Šādām minimālajām prasībām būtu jānodrošina racionāla nozares attīstība, kas nodrošina vienlīdzīgus konkurences apstākļus un pienācīgu patērētāju aizsardzību, vienlaikus nodrošinot augstu dzīvnieku labturības līmeni.

(6) Lolojumdzīvnieku tīkls (*PAN*) Administratīvās palīdzības un sadarbības (*AAC*) tīkla ietvaros veicina sadarbību starp dalībvalstīm, palīdzot tām identificēt nelikumīgus objektus, likvidēt ar tiem saistītos tīklus un nodrošināt piemērojamo noteikumu efektīvu izpildi. Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2017/625[3] IV sadaļu par gadījumiem, kad konstatēta neatbilstība šai regulai, ir jāziņo *PAN* tīklā. Tas sekmē pārrobežu sadarbības un informācijas apmaiņas stiprināšanu, kas ir būtiska, lai novērstu konkrētu nelikumīgu darbību veikšanu starptautiskā mērogā un aizsargātu dzīvnieku labturību un patērētāju intereses visā Savienībā.

---

[3] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2017/625 (2017. gada 15. marts), par oficiālajām kontrolēm un citām oficiālajām darbībām, kuras veic, lai nodrošinātu, ka tiek piemēroti pārtikas un barības aprites tiesību akti, noteikumi par dzīvnieku veselību un labturību, augu veselību un augu aizsardzības līdzekļiem, un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 999/2001, (EK) Nr. 396/2005, (EK) Nr. 1069/2009, (EK) Nr. 1107/2009, (ES) Nr. 1151/2012, (ES) Nr. 652/2014, (ES) 2016/429 un (ES) 2016/2031, Padomes Regulas (EK) Nr. 1/2005 un (EK) Nr. 1099/2009 un Padomes Direktīvas 98/58/EK, 1999/74/EK, 2007/43/EK, 2008/119/EK un 2008/120/EK un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 854/2004 un (EK) Nr. 882/2004, Padomes Direktīvas 89/608/EEK, 89/662/EEK, 90/425/EEK, 91/496/EEK, 96/23/EK, 96/93/EK un 97/78/EK un Padomes Lēmumu 92/438/EEK (Oficiālo kontroļu regula) (OV L 95, 7.4.2017., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/625/oj).

(7) Pēdējo desmit gadu laikā ir ievērojami audzis pieprasījums pēc suņiem un kaķiem. Tā rezultātā ir ievērojami palielinājies suņu un kaķu audzēšanas Savienībā apjoms un tirgošanas, tostarp pārdošanas un adopcijas Savienības tirgū, kā arī importēšanas no trešām valstīm apjoms. Savienības prasību trūkums attiecībā uz šādu dzīvnieku labturību un atšķirības starp prasībām, kas piemērojamas dažādās dalībvalstīs, ir izraisījušas ievērojama apjoma nelikumīgu tirdzniecību un maldinošas vai krāpnieciskas tirdzniecības metodes, kas ir par iemeslu suņu un kaķu turēšanai apstākļos, kas ir ļoti nelabvēlīgi to labturībai.

(8) Izsekojamība ir svarīga, lai nodrošinātu suņu un kaķu tirgus netraucētu darbību Savienībā, ievērojot augstu dzīvnieku labturības līmeni, jo nelikumīga tirdzniecība kropļo konkurenci un ļauj izplatīties sliktiem dzīvnieku labturības apstākļiem kontroles trūkuma un peļņas maksimizācijas dēļ. Turklāt ir vajadzīgas izsekojamības prasības, lai varētu noteikt suņu un kaķu izcelsmi un par tiem atbildīgo personu, jo īpaši tad, ja attiecībā uz konkrētu dzīvnieku ir konstatētas ar labturību saistītas problēmas.

(9) Ņemot vērā patērētāju pieprasījuma pieaugumu pēc suņiem un kaķiem, ko veicina pirkumi tiešsaistē, ir izveidojušās nepieņemamas vai nelikumīgas tirdzniecība prakses, ko daļēji izraisa nespēja izsekot dzīvnieku izcelsmei līdz sākotnējam audzēšanas vai turēšanas objektam. Savukārt minētā nepieņemamā vai nelikumīgā tirdzniecības prakse ir saistīta ar to suņu un kaķu ciešanām, kuru audzēšanā tiek izmantoti nekontrolēti paņēmieni. Bez uzticamiem līdzekļiem dzīvnieku izcelsmes izsekošanai nav iespējams nodrošināt, ka operatori ievēro tos pašus dzīvnieku labturības standartus un nodrošināt taisnīgus konkurences apstākļus iekšējā tirgū saistībā ar suņu un kaķu laišanu tirgū. Tāpēc ir svarīgi nodrošināt suņu un kaķu izsekojamību, izmantojot sistēmu, kurā suņus un kaķus apzīmē un reģistrē, kā arī reģistrēto informāciju papildina, kad mainās konkrēta dzīvnieka īpašnieks vai par to atbildīgā persona.

(10) Ir pierādījumi, ka nelegālie tirgotāji bieži veic tirdzniecību, uzdodoties par lolojumdzīvnieku īpašniekiem. Piemēram, 2022. un 2023. gadā īstenotā ES Koordinētā rīcība attiecībā uz kaķu un suņu nelikumīgu tirdzniecību liecina, ka suņu un kaķu pārvietošana komerciālos nolūkos parasti tiek maskēta kā nekomerciāla pārvietošana. Izmeklēšana par tiešsaistes reklāmu par suņu un kaķu pārdošanu Savienībā ir arī parādījusi, ka nelikumīgi tirgotāji bieži vien uzdodas par lolojumdzīvnieku īpašniekiem. Savienības brīdināšanas un sadarbības tīkls saņem ievērojamu skaitu paziņojumu par nelikumīgu tirdzniecību ar suņiem un kaķiem, kurus tirgotāji reklamē kā lolojumdzīvniekus vai kurus tirgotāji pārvieto Savienībā, paši uzdodoties par lolojumdzīvnieku īpašniekiem. Ir jācīnās pret krāpniecisku darbību praksi, kuras rezultātā tiek gūta peļņa no sliktiem labturības apstākļiem, kas ir patērētājus maldinoša un kas rada apdraudējumu sabiedrības un dzīvnieku veselībai. Dažas dalībvalstis jau pieprasa visiem īpašniekiem, tostarp lolojumdzīvnieku īpašniekiem, apzīmēt un reģistrēt visus tiem piederošos suņus un kaķus, neatkarīgi no tā, vai tie plāno suņus vai kaķus laist tirgū. Atšķirības starp dažādu valstu suņu un kaķu izsekojamības sistēmām nenovēršami atstāj telpu nelikumīgas tirdzniecības modeļiem, kuru apkarošana ir šīs regulas mērķis. Tāpēc identifikācijas un reģistrācijas pienākumi ir jāattiecina uz visiem suņu un kaķu īpašniekiem Savienībā. Šādi pasākumi nodrošinātu vienlīdzīgus konkurences apstākļus visiem dalībniekiem, kas iesaistīti suņu un kaķu laišanā tirgū. Saskaņota izsekojamības sistēma arī novērstu dzīvnieku labturības standartu apiešanu un apkarotu maldinošu un krāpniecisku praksi tirgū, pastiprinot cīņu pret suņu un kaķu nelikumīgu tirdzniecību.

(11) Ir palielinājusies suņu un kaķu nelikumīga ievešana no valstīm ārpus Savienības. Pašreizējie Savienības noteikumi par suņu un kaķu pārvietošanu Savienībā un to ievešanu Savienībā, piemēram, Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/429[4], neparedz pietiekamus instrumentus šādas nelikumīgas tirdzniecības un ar to saistīto dzīvnieku labturības problēmu novēršanai. Tas nozīmē, ka ir vajadzīgi papildu noteikumi, lai apkarotu krāpniecisku praksi un suņu un kaķu nelikumīgu tirdzniecību.

(12) Šajā regulā paredzētie izsekojamības noteikumi, uzlabojot dzīvnieku labturību un veselību, kā arī labāk kontrolējot dzīvnieku slimību, no kurām dažas ir zoonotiskas, iespējamo pārnēsāšanu, veicina arī sabiedrības veselības aizsardzību, tādējādi ievērojot pieeju "Viena veselība".

(13) "Piecu pamatvajadzību" (barība, fiziskā vide, veselība, iespēja paust dabisko uzvedību un mentālais stāvoklis) koncepcija ir izstrādāta, izmantojot zinātniskus pierādījumus, lai aprakstītu dzīvnieku labturības dažādās dimensijas. Tā vērsta uz to, lai dzīvniekam nebūtu negatīvas pieredzes, un arī uz pozitīvu pieredzi. Tāpēc šīs regulas pamatā vajadzētu būt "piecu pamatvajadzību" koncepcijai.

---

[4] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/429 (2016. gada 9. marts) par pārnēsājamām dzīvnieku slimībām un ar ko groza un atceļ konkrētus aktus dzīvnieku veselības jomā ("Dzīvnieku veselības tiesību akts") (OV L 84, 31.3.2016., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/429/oj).

(14) Regula (ES) 2016/429 reglamentē pārnēsājamas dzīvnieku slimības nolūkā nepieļaut to izplatīšanos Savienībā. Tāpēc Regula (ES) 2016/429 nav tieši saistīta ar dzīvnieku labturību. Tomēr slimību izplatīšanās nepārprotami ietekmē dzīvnieku veselību, kas ir viena no piecām minētajām pamatvajadzībām. Lai gan šī regula neattiecas uz Regulā (ES) 2016/429 uzskaitītajām slimībām, tā attiecas uz dzīvnieku labturību. Tā aplūko suņu un kaķu veselības stāvokli, ko ietekmē nepārnēsājamas slimības, tostarp ievainojumi, piemēram, traumas, un kodumi dzīvniekiem vai cilvēkiem, ko izraisījuši uzbrukumi, vai sarakstā neiekļautas slimības, piemēram, tādas parazītu izraisītas slimības kā Giardia un Leishmania, bakteriālas Leptospira infekcijas un ādas infekcijas, piemēram, dermatofitoze, kā arī kašķis (sarkoptoze). Turklāt suņi un kaķi var pārnēsāt tādus aģentus kā, piemēram, rezistentas baktērijas, kas var izraisīt infekcijas cilvēkiem. Tā kā izsekojamības prasībai ir divi mērķi, proti, apkarot krāpniecisku praksi un nelikumīgu tirdzniecību, kā arī aizsargāt sabiedrības veselību, ir lietderīgi izsekojamības prasību attiecināt uz visiem suņu un kaķu īpašniekiem, tostarp operatoriem, personām, kas suņus un kaķus laiž tirgū, un lolojumdzīvnieku īpašniekiem.

(15) Regula (ES) 2016/429 prasa apzīmēt suņus un kaķus ar mikroshēmu, bet tikai tad, ja tos pārvieto starp dalībvalstīm vai ieved Savienībā. Minētās regulas prasītā apzīmēšana nav pilnā mērā saskaņota, jo tajā nav iekļauti precīzi standarti attiecībā uz mikroshēmām. Turklāt minētā regula neprasa, lai dalībvalstis uzturētu suņu un kaķu datubāzes. Tāpēc šīs regulas noteikumu mērķis ir papildināt Regulas (ES) 2016/429 noteikumus, nedublējot tos un nepārklājoties ar tiem.

(16) Šī regula pievērš galveno uzmanību diviem elementiem. Tā reglamentē labturības prasības, audzējot vai turot suņus un kaķus, kurus paredzēts laist tirgū. Minētās labturības prasības būtu jāattiecina uz audzēšanas objektiem, pārdošanas objektiem un patversmēm, kā arī operatoriem, kuri ievieto suņus vai kaķus pagaidu mājās un ir tur par tiem atbildīgi. Minētās prasības nebūtu jāattiecina uz personām, kas netiek uzskatītas par operatoriem. Turklāt šī regula nosaka prasības attiecībā uz suņu un kaķu izsekojamību. Uz visām personām, kurām pieder suns vai kaķis, tostarp operatoriem, lolojumdzīvnieku īpašniekiem un citām fiziskām vai juridiskām personām, būtu jāattiecina prasība apzīmēt savus suņus un kaķus un reģistrēt tos sadarbspējīgās valstu datubāzēs, kas izveidotas šim nolūkam. Uz operatoriem vai citām fiziskām vai juridiskām personām, kas laiž tirgū suņus un kaķus, būtu jāattiecina prasība sniegt šādu informāciju par attiecīgo suni vai kaķi tad, kad to laiž tirgū.

(17) Digitālo rīku izstrāde un izmantošana dzīvnieku veselības un labturības jomā sniedz daudzus ieguvumus, piemēram, uzlabotu darbības efektivitāti, pieejamāku un uzticamāku datu vākšanu, uzlabotu izsekojamību un labāku regulatīvo uzraudzību. Šī regula ietver vairākus digitālos risinājumus, kas izstrādāti, lai uzlabotu suņu un kaķu izsekojamību visā Savienībā. Minēto pasākumu mērķis ir atvieglot attiecīgo datu apkopošanu un nosūtīšanu kompetentajām iestādēm, tādējādi nodrošinot šīs regulas konsekventu izpildi. Pasākumi arī palīdzēs iestādēm apkopot jaunas atziņas un efektīvāk koordinēt un apkarot krāpšanu. Turklāt tie palīdzēs ieinteresētajiem pircējiem pieņemt apzinātus lēmumus suņa vai kaķa iegādes laikā.

(18) Suņu un kaķu laišana tirgū neatkarīgi no tā, vai to veic peļņas nolūkā vai bez maksas, ietekmē iekšējo tirgu. Tāpēc, lai novērstu krāpšanu, būtu jānodrošina Savienības tirgū tirgoto suņu un kaķu izsekojamība un būtu jāpiemēro detalizēti noteikumi attiecībā uz suņu un kaķu turēšanu audzēšanas objektos, pārdošanas objektos, patversmēs un pagaidu mājās.

(19) Lai nodrošinātu suņu un kaķu tirgus netraucētu darbību un veicinātu lolojumdzīvnieku nozares racionālu attīstību kopumā, šai regulai būtu jāparedz noteikumi par suņu un kaķu audzēšanu, turēšanu un laišanu Savienības tirgū. Minētās darbības ir saistītas ar regulāru preču un pakalpojumu piedāvāšanu tirgū par samaksu vai bez maksas. Nodomam gūt peļņu un operatora juridiskajam vai ekonomiskajam statusam nav izšķirošas nozīmes. Svarīgs ir profesionālais vai ar darījumdarbību saistītais konteksts, kurā šādas darbības tiek veiktas. Situācija ir atšķirīga gadījumā, kad armijas, policijas vai muitas dienesti audzē vai tur suņus savām dienesta vajadzībām, jo minētās darbības netiek veiktas ar mērķi laist tos tirgū. Lolojumdzīvnieku īpašnieki, kas dažkārt neregulāri atdod bez atlīdzības suni vai kaķi, to nereklamējot tiešsaistē, nebūtu jāuzskata par tādiem, kas šos dzīvniekus laiž tirgū. Tam būtu jānozīmē, ka, piemēram, ne vairāk kā viena metiena atdošana bez atlīdzības saviem ģimenes locekļiem vai kaimiņiem 24 mēnešu laikā nav jāuzskata par laišanu tirgū šīs regulas nolūkos.

(20) Suņu un kaķu turēšana īpašnieku vārdā, piemēram, lolojumdzīvnieku pieskatīšana, ir īslaicīga un vietēja darbība, kurai nav būtiskas ietekmes uz iekšējo tirgu. Tā kā šādas darbības nav saistītas ar laišanu tirgū, šajā regulā tās nav jāreglamentē. Tāpat arī pagaidu novietnēs suņi vai kaķi netiek turēti, lai tos laistu tirgū. Atšķirībā no patversmēm tās nodrošina ārkārtas izmitināšanu, ja ir atrasts pazaudēts suns vai kaķis, un izmitina to īsu laiku, lai īpašnieks varētu to atgūt.

(21) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2010/63/ES[5] reglamentē zinātniskiem mērķiem izmantojamu dzīvnieku, tostarp suņu un kaķu, turēšanu, audzēšanu un piegādi. Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/6[6] reglamentē veterināro zāļu klīniskos izmēģinājumus, kuros iesaistīti dzīvnieki, tostarp suņi un kaķi. Tāpēc zinātniskiem mērķiem izmantojamie vai izmantotie suņi un kaķi, kā arī tādos klīniskos izmēģinājumos izmantotie suņi un kaķi, kas nepieciešami veterināro zāļu tirdzniecības atļaujas saņemšanai, būtu jāizslēdz no šīs regulas piemērošanas jomas. Klaiņojoši kaķi, kas brīvi pārvietojas lauku saimniecībās un to apkārtnē, bieži vien pilda lietderīgu funkciju, kontrolējot grauzēju populācijas lauku saimniecībā. Lauksaimnieki, kas nodrošina pārtiku un patvērumu šādiem kaķiem kaitīgo organismu apkarošanas nolūkā, tāpat būtu jāizslēdz no šīs regulas darbības jomas, ja vien tie nav operatori un nelaiž minētos kaķus tirgū.

---

5 Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2010/63/ES (2010. gada 22. septembris) par zinātniskiem mērķiem izmantojamo dzīvnieku aizsardzību (OV L 276, 20.10.2010., 33. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2010/63/oj).

6 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/6 (2018. gada 11. decembris) par veterinārajām zālēm un ar ko atceļ Direktīvu 2001/82/EK (OV L 4, 7.1.2019., 43. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/6/oj).

(22) Šīs regulas piemērošanas rezultātā uz lielu skaitu suņu un kaķu pirmo reizi attieksies detalizēti labturības noteikumi, kas ļaus tiem baudīt labākus dzīves apstākļus. Tomēr atsevišķos gadījumos šie noteikumi varētu radīt ievērojamas izmaksas operatoriem. Ar labturības problēmām saistītais risks pieaug, palielinoties objektā audzēto vai turēto suņu vai kaķu skaitam. Tāpēc samērīguma labad ir lietderīgi ņemt vērā šo faktu, nošķirot dažāda lieluma objektus. Neatkarīgi no metienu skaita vai turēto suņu vai kaķu skaita uz visiem objektiem būtu jāattiecina vispārējie labturības principi un dažas konkrētas labturības prasības. Vispusīgākas un detalizētākas labturības prasības būtu jāattiecina tikai uz objektiem, kuros tur vai kuri laiž tirgū noteiktu skaitu suņu vai kaķu. Šī pieeja ņem vērā finansiālo slogu, ko rada vispusīgāku un detalizētāku labturības prasību ievērošana, piemēram, lielas strukturālas investīcijas.

(23) Šai regulai būtu jānosaka robežvērtības audzēšanas objektiem, patversmēm un pagaidu mājām, uz kurām jāattiecina detalizēti izstrādātas dzīvnieku labturības prasības. Pat ja audzēšanas darbības notiek mājsaimniecībās, kā tas bieži vien ir dažādu komerciālo audzētāju gadījumā, tiklīdz minētās robežvērtības ir sasniegtas, būtu jāpiemēro visas šajā regulā paredzētās dzīvnieku labturības prasības. Ņemot vērā pārdošanas objektu tīri komerciālo raksturu, nav nepieciešams noteikt robežvērtības, un tāpēc šīs regulas prasības būtu jāpiemēro visiem tirdzniecības objektiem neatkarīgi no turēto suņu vai kaķu skaita.

(24) Pašlaik dažu veidu pārdošanas objektos materiālie apstākļi nav piemēroti, lai nodrošinātu tajos turēto suņu un kaķu labturību. Tas attiecas uz dažiem zooveikaliem, kuros suņus vai kaķus tur konteineros ar caurspīdīgām sienām un ierobežotu platību, turklāt suņu gadījumā — bez pienācīgas iespējas iziet ārā. Suņi un kaķi šādos objektos tiek izstādīti plašai sabiedrībai, tādējādi radot dzīvniekiem saspringtu atmosfēru, un tas tiek darīts ar mērķi panākt dažu potenciālo patērētāju impulsīvus pirkumus. Šīs regulas mērķis ir uzlabot pārdošanas objektos turēto suņu un kaķu aizsardzību, uzlabojot tiem piemērojamos labturības standartus, jo īpaši aizliedzot suņu un kaķu turēšanu konteineros, pieprasot suņu piekļuvi āram un ieviešot minimālās platības prasības un pienākumus, lai suņi un kaķi varētu socializēties ar tās pašas sugas dzīvniekiem un ar cilvēkiem. Mērķis ir nodrošināt, ka tad, kad minētās prasības tiek piemērotas, visos pārdošanas objektos ir tādas turēšanas struktūras un prakse, kas nodrošina nepieciešamo augsta līmeņa dzīvnieku labturības līmeni.

(25) Lai gan dažus audzēšanas objektus vada licencēti audzētāji, kas ievēro labus dzīvnieku pārvaldības standartus, nozīmīgs skaits Savienības tirgū laisto suņu un kaķu nāk no "pelēkā" tirgus audzētājiem un standartus neievērojošiem audzētājiem, kuri saviem audzētajiem suņiem un kaķiem nenodrošina pietiekamu labturības līmeni. Tas rada negodīgu konkurenci attiecībā uz dzīvnieku audzētājiem, kuri ievēro augstus dzīvnieku labturības standartus. Tāpēc ir jāizstrādā detalizēti dzīvnieku labturības noteikumi visu audzēšanas objektu operatoriem.

(26) Savienības tirgū dažādu veidu operatori veic dažādu veidu darbības attiecībā uz suņu un kaķu laišanu tirgū. Papildus komerciālajiem audzētājiem ir noteikti pārdošanas objekti, kuros pārdošanai vai paņemšanai tiek parasti savākti vienkopus un turēti suņi un kaķi, kas dzimuši un audzēti citos objektos. Dažos gadījumos minēto suņu un kaķu aizsardzība nav pietiekami optimāla, un patlaban nav vienotu dzīvnieku labturības standartu, kas attiektos uz šādiem objektiem. Tā kā pārdošanas objekti ir komerciāli operatori, kas laiž tirgū suņus un kaķus, tiem jāpiemēro šīs regulas prasības.

(27) Patversmju operatori ir privāti vai valstu uzņēmumi vai bezpeļņas organizācijas, kas savāc un tur negribētus vai klaiņojošus suņus un kaķus vai suņus un kaķus, kuri agrāk kādam ir piederējuši un ir nomaldījušies, konfiscēti vai pamesti. Dažkārt nekontrolētas reprodukcijas vai pārmērīgas pārošanas dēļ palielinās klaiņojošu suņu un kaķu skaits, kuri pēc tam nonāk patversmēs. Atkarībā no to izcelsmes minētie suņi un kaķi var būt tīršķirnes dzīvnieki vai jaukteņi, un tie var ietvert patversmē noritējušas grūsnības metienus. Patversmes var turēt lielu skaitu suņu un kaķu un tos pārdot vai piedāvāt adopcijai vai nodošanai jaunā mājvietā bez maksas vai pēc radušos pamatotu izmaksu atlīdzināšanas.

(28) Neraugoties uz atšķirībām darbībās, ko veic audzēšanas objekti un pārdošanas objekti, no vienas puses, un patversmes un pagaidu mājas, no otras puses, tie visi laiž Savienības tirgū suņus un kaķus . Pastāv zināma pārklāšanās, jo īpaši pieprasījuma līmenī. Meklējot suni vai kaķi, patērētāji izvēlas, vai iegādāties dzīvnieku no audzētāja – tieši vai ar pārdošanas objekta starpniecību, vai arī adoptēt to no patversmes vai pagaidu mājām. Viens no svarīgiem faktoriem suņa vai kaķa izvēlē ir jebkādas uzvedības vai citas problēmas, kas sunim vai kaķim piemīt tāpēc, ka tas turēts sliktos labturības apstākļos, un kas varētu mazināt tā piemērotību tikt turētam kā lolojumdzīvniekam neatkarīgi no tā, vai tas ir turēts audzēšanas vai pārdošanas objektā vai patversmē, vai pagaidu mājās. Turklāt, ņemot vērā to, ka tirdzniecību veic arī starpnieki un tā galvenokārt tiek veikta tiešsaistē, patērētāji pirms suņa vai kaķa iegādes varētu nezināt, ka dzīvnieks nāk no patversmes, pagaidu mājām, audzētāja vai pārdošanas objekta. Šādas informācijas sniegšana varētu palīdzēt patērētājiem izdarīt apzinātu un atbildīgu izvēli. Ir pierādījumi, ka patversmes Savienības tirgū laiž ievērojamu skaitu suņu un kaķu, un tas jo īpaši attiecas uz kaķiem. Ir arī pierādījumi, ka suņi un kaķi no dažu dalībvalstu patversmēm tiek nodoti lolojumdzīvnieku īpašniekiem citās dalībvalstīs, un tas jo īpaši attiecas uz suņiem. Lai garantētu, ka tiek sasniegti šīs regulas mērķi nodrošināt suņu un kaķu tirgus netraucētu darbību un nozares racionālu attīstību, vienlaikus augstā līmenī nodrošinot dzīvnieku labturību, noteiktas šīs regulas prasības ir jāpiemēro patversmēm, kurās tiek turēts noteikts minimālais skaits suņu un kaķu, neatkarīgi no tā, vai šīs patversmes tos laiž Savienības tirgū par maksu, bez maksas vai pēc pamatotu izmaksu atlīdzināšanas. Tomēr proporcionalitātes labad un ņemot vērā to, ka patversmju un pagaidu māju darbības atšķiras no citu operatoru darbībām un pilda sabiedrības interešu aizsardzības funkciju, noteiktas šīs regulas prasības, tostarp konkrētas prasības attiecībā uz minimālo atvēlēto platību, patversmēm un pagaidu mājām nebūtu jāpiemēro.

(29) Dalībvalstis ir konstatējušas, ka operatori, kas ir atbildīgi par negribētiem, pamestiem, klaiņojošiem, noklīdušiem vai konfiscētiem suņiem vai kaķiem, aizvien biežāk izmanto pagaidu mājas. Ņemot vērā, ka pagaidu mājās turēto suņu un kaķu skaits varētu ietekmēt suņu un kaķu tirgu, šī regula būtu jāattiecina arī uz pagaidu mājām. Operatoriem, kas suņus vai kaķus ievieto pagaidu mājās, vajadzētu būt atbildīgiem par to, lai tiktu nodrošināta minēto māju atbilstība šīs regulas prasībām. To cita starpā varētu panākt, paredzot līgumattiecību izveidi starp operatoru un pagaidu ģimeni.

(30) Tā kā pagaidu mājas pēc savas būtības ir mājsaimniecības ar ierobežotām iespējām izmitināt suņus un kaķus, operatoriem nevienās pagaidu mājās nevajadzētu izvietot lielu skaitu suņu un kaķu. Tāpēc ir lietderīgi noteikt maksimālo suņu un kaķu skaitu, ko var izmitināt vienās pagaidu mājās. Tas ir arī iemesls, kāpēc uz pagaidu mājām būtu jāattiecina tikai vispārējie labturības principi un prasības un tikai dažas no īpašajām labturības prasībām.

(31) Tā kā Regula (ES) 2017/625 attiecas uz oficiālajām kontrolēm, kuras veic, lai pārbaudītu noteikumu ievērošanu dzīvnieku labturības prasību jomā, kas ietver suņu un kaķu labturības prasības, piemēram, šajā regulā noteiktās prasības, ir lietderīgi šajā regulā izmantot Regulā (ES) 2017/625 noteikto kompetento iestāžu definīciju, lai nodrošinātu saskaņotību ar noteikumu par oficiālajām kontrolēm attiecībā uz dzīvnieku labturību piemērošanu.

(32) Tā kā šī regula ir piemērs Savienības tiesību aktiem Regulas (ES) 2017/625 1. panta 2. punkta f) apakšpunktā minēto dzīvnieku labturības prasību jomā, papildus šajā regulā noteiktajām prasībām piemēro Regulas (ES) 2017/625 prasības. Konkrētāk, dalībvalstīm ir pienākumi saskaņā ar Regulu (ES) 2017/625, tostarp pienākums iesniegt gada ziņojumu par oficiālajām kontrolēm, ko tās veikušas iepriekšējā gadā. Minētajam pienākumam būtu jāattiecas uz oficiālajām kontrolēm, ko veic, lai pārbaudītu dzīvnieku labturības un izsekojamības noteikumu ievērošanu attiecībā uz suņiem un kaķiem Savienībā. Komisijas Īstenošanas regulā (ES) 2019/723[7] noteiktais standarta veidlapas paraugs, kas dalībvalstīm jāizmanto šādai ziņošanai, būtu jāatjaunina, lai ņemtu vērā šo regulu.

(33) Pieeja "Viena veselība" varētu būt noderīgs ceļvedis operatoriem labturības prasību īstenošanā saskaņā ar šo regulu. Regulā (ES) 2019/6 ir ietverts visaptverošs prasību kopums, lai nodrošinātu antimikrobiālo līdzekļu piesardzīgu izmantošanu dzīvnieku aprūpē. Lai novērstu rezistences pret antimikrobiāliem līdzekļiem riskus un vienlaikus nodrošinātu augstus dzīvnieku veselības un labturības standartus, minētās prasības attiecas arī uz suņiem un kaķiem, kas tiek turēti audzēšanas objektos, pārdošanas objektos un patversmēs. Ir būtiski, lai veterinārārsti šos elementus ņemtu vērā savos konsultatīvajos labturības apmeklējumos.

---

[7] Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2019/723 (2019. gada 2. maijs), ar ko paredz noteikumus par to, kā attiecībā uz standarta veidlapas paraugu, kurš jāizmanto dalībvalstu ikgadējos ziņojumos, piemērot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2017/625 (OV L 124, 13.5.2019., 1. lpp. ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2019/723/oj).

(34) Ir pierādījumi, ka Savienības teritorijā notiek darbības, dažkārt ar pārrobežu elementu, kuru rezultātā suņi un kaķi tiek pakļauti fiziskām un mentālām ciešanām, kas dažos gadījumos var izraisīt dzīvnieku nāvi. Uzskatāms piemērs ir suņu cīņas. Šai regulai būtu jāaizliedz operatoriem iesaistīties jebkādās darbībās, kas saistītas ar viņu aprūpē esošo suņu un kaķu ciešanām.

(35) Lai nodrošinātu šīs regulas pienācīgu izpildi, ir svarīgi, lai kompetentās iestādes varētu identificēt objektus, uz kuriem attiecas to oficiālās kontroles. Tāpēc operatoriem, kas objektos tur suņus vai kaķus, par savu darbību jāpaziņo kompetentajām iestādēm, kurām savukārt jāuztur un jāatjaunina šādu objektu reģistrs. Lai mazinātu administratīvo slogu operatoriem, kompetentajām iestādēm minētajā nolūkā vajadzētu būt iespējai izmantot informāciju vai datus, kas ir attiecīgajā objektu reģistrā saskaņā ar Regulu (ES) 2016/429.

(36) Būtiska loma objektos esošo dzīvnieku labturības apstākļu uzlabošanā ir labi apmācītiem un prasmīgiem darbiniekiem. Šādam personālam ir nepieciešamas zināšanas par attiecīgās sugas uzvedības pamatmodeļiem un vajadzībām. Lai suņiem un kaķiem neradītu sāpes, stresu un mentālas ciešanas, dzīvnieku aprūpētājiem vajadzētu būt zināšanām un prasmēm dzīvnieku labturības jomā, kas atbilst viņu veiktajiem uzdevumiem un suņiem vai kaķiem, kurus viņi aprūpē. Attiecībā uz suņiem un kaķiem efektīva apiešanās ar dzīvniekiem ietver tādas metodes kā operantā kondicionēšana un pozitīva nostiprināšana, kas veicina no stresa brīvu vidi. Kompetence dzīvnieku labturības jomā būtu jāiegūst izglītības, apmācības vai profesionālās pieredzes ceļā. Tā kā patversmes bieži vien ir atkarīgas no brīvprātīgo darba un tā kā praktikanti bieži iziet praktisko apmācību minētajās iestādēs, nebūtu jāprasa, lai brīvprātīgajiem un praktikantiem patversmēs būtu formāla izglītība, apmācība vai profesionālā pieredze, ja vien viņu darbu uzrauga kompetents dzīvnieku aprūpētājs.

(37) Turklāt, lai nodrošinātu suņu un kaķu labturību objektā, vismaz vienam no tā aprūpētājiem būtu jāsaņem apmācība par šīs regulas prasībām un attiecīgā gadījumā par papildu nacionālajām prasībām, kā arī jābūt zināšanām par atjauninātiem zinātniskiem un tehniskiem ieteikumiem. Operatoram būtu jānodrošina, ka aprūpētājs, kas izgājis apmācību, nodod iegūtās zināšanas citiem aprūpētājiem objektā. Komisijai būtu jāpieņem īstenošanas akti, lai noteiktu minimālās prasības šādai apmācībai. Komisijai ir iespēja saskaņā ar Regulas (ES) 2017/625 95. pantu izveidot Eiropas Savienības references centru suņu un kaķu labturības jomā, lai sniegtu tehniskas un zinātniskas konsultācijas kompetentajām iestādēm saistībā ar to oficiālajām kontrolēm šīs regulas izpildes panākšanai. Šāds Eiropas Savienības references centrs suņu un kaķu labturības jomā pēc saskaņošanas ar Komisiju varētu publicēt ieteikumus un mācību materiālu piemērus atbilstīgi minimālajām prasībām, kas noteiktas īstenošanas aktos, un ņemot vērā jaunākās zinātnes un tehnikas atziņas.

(38) Kompetentās iestādes, kas atbild par to, lai apmācību kursi būtu pieejami un pietiekami kvalitatīvi, varētu sadarboties ar citām attiecīgajām iestādēm, veterinārajām apvienībām un izglītības iestādēm, lai izstrādātu kvalitatīvas un zinātniski pamatotas mācību programmas.

(39) Ņemot vērā to, ka dzīvnieku labturība ietver dzīvnieku veselību, veterinārārsti ir tie, kas vislabāk var sniegt konsultācijas operatoriem, lai uzlabotu dzīvnieku labturības stāvokli objektos. Tāpēc pirmajā šīs regulas piemērošanas gadā vai pirmajā gadā pēc jauna objekta paziņošanas objekti, kuros suņi un kaķi tiek turēti daudzumā, kas pārsniedz noteiktu robežvērtību, būtu jāapmeklē veterinārārstam.

(40) Labturības apsvērumu dēļ suņu un kaķu dzīvības izbeigšana vienmēr būtu jāveic tādā veidā, kas attiecīgajam sunim vai kaķim radītu minimālas sāpes un stresu. Veterinārārsti ir izglītoti, lai spētu novērtēt dzīvnieka stāvokli un vajadzības gadījumā veiktu eitanāziju. Operatoriem būtu jāapspriežas ar veterinārārstu, un tieši veterinārārstam būtu jāveic suņa vai kaķa eitanāzija ar operatora iepriekšēju piekrišanu. Attiecībā uz ārkārtas situācijām vai nelaimes gadījumiem, kad veterinārā palīdzība nav pieejama, dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai atļaut apmācītai kompetentai personai izbeigt suņa vai kaķa dzīvi ar noteikumu, ka izmantotā metode ir ar tūlītēju rezultātu.

(41) Dažas suņu un kaķu audzēšanas stratēģijas rada labturības problēmas. Estētisku vai citu tirgvedības apsvērumu dēļ selekcijas procesā izvēloties noteiktas ģenētiskās iezīmes, var tikt radītas un nākamajām paaudzēm nodotas arī no dzīvnieku labturības viedokļa nevēlamas iezīmes. Tāpēc operatoriem būtu jāveic pasākumi, lai nodrošinātu, ka viņu audzēšanas stratēģijas nerada šādas negatīvas sekas suņu un kaķu labturībai. Jo īpaši tirgvedības nolūkiem izmantotas audzēšanas stratēģijas var novest pie tā, ka atsevišķu šķirņu suņiem un kaķiem rodas "pretdabiskas uzbūves iezīmes". Tā kā šādas pretdabiskas uzbūves iezīmes attiecīgajiem suņiem un kaķiem var radīt nopietnas veselības problēmas, audzētājiem būtu jāizslēdz no audzēšanas programmām suņi un kaķi, kam piemīt šādas iezīmes.

(42) Skaistuma skates, izstādes un konkursi ietekmē peļņas iespējas un suņu un kaķu pārdošanas cenas. Kropļojumi un atsevišķas audzēšanas stratēģijas, kuru rezultātā suņi vai kaķi iegūst pretdabiskas uzbūves iezīmes, var būt izdevīgas audzētājiem, kas konkurē suņu vai kaķu skaistuma skatēs, izstādēs un konkursos. Šādu skašu, izstāžu un konkursu organizēšanu un dalību tajos var veicināt citi ar dzīvnieku labturību nesaistīti faktori, piemēram, estētiskie standarti, un to nolūks var būt reklamēt noteiktas šķirnes un fiziskās iezīmes. Lai nodrošinātu, ka audzētāji par prioritāti nosaka savu audzēto suņu un kaķu labturību un to, ka suņiem un kaķiem nerodas pretdabiskas uzbūves iezīmes, un lai nodrošinātu, ka audzētāji tos nekropļo nolūkā sasniegt neveselīgus estētiskos standartus, audzēšanas objektu un pārdošanas objektu operatoriem un šādu skašu, izstāžu un konkursu organizētājiem nebūtu šādās skatēs, izstādēs vai konkursos jāizmanto vai jāiekļauj suņi un kaķi ar pretdabiskām uzbūves iezīmēm vai suņi un kaķi, kas ir kropļoti.

(43) Zinātniskie pierādījumi rāda, ka dzīvnieku labturību ļoti negatīvi ietekmē inbrīdings. Tāpēc suņu un kaķu pārošana starp vecākiem un pēcnācējiem, brāļiem/māsām, pusbrāļiem/pusmāsām, vai starp vecvecākiem un to trešās radniecības pakāpes pēcnācējiem būtu jāaizliedz, jo tas palielina iedzimtu traucējumu sastopamību un apdraud imūnsistēmas pienācīgu darbību, tādējādi negatīvi ietekmējot suņu un kaķu labturību. Tomēr inbrīdings varētu būt nepieciešams, lai saglabātu vietējās šķirnes ar ierobežotu ģenētisko fondu. Tādēļ šādos gadījumos kompetentajai iestādei vajadzētu būt iespējai to atļaut.

(44) Nebūtu jāveicina hibridizācija ar savvaļas sugām, jo hibrīdi nav tik domesticēti kā suņi un kaķi. Ņemot vērā ievērojamās grūtības apmierināt šādu hibrīdu īpašās ar uzvedību saistītās vajadzības un tiem radīto diskomfortu vai ciešanas, būtu jāaizliedz radīt šādus hibrīdus audzēšana nolūkā.

(45) Tehnisku un zinātnisku palīdzību vairākos jautājumos par audzēšanas objektos turētu suņu un kaķu izmitināšanu, veselību un tiem veiktām sāpīgām procedūrām sniedza Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestāde (*EFSA*). Šī regula ņem vērā *EFSA* ieteikumus par novietņu un fizisko aktivitāšu veidiem, temperatūru un apgaismojumu novietnēs un veselību, kā arī sāpīgu ķirurģisku iejaukšanos.

(46) Zinātniskie pierādījumi izceļ to, cik svarīga suņu un kaķu labturībā ir barošana, dzirdināšana, izmitināšana, veselības aprūpe, ar uzvedību saistīto vajadzību apmierināšana un sāpīgu paņēmienu neizmantošana. Tāpēc ir būtiski, lai minētie suņu un kaķu turēšanas aspekti tiktu detalizēti reglamentēti.

(47) Zinātniskie pierādījumi skaidri parāda, ka suņiem un kaķiem ir nepieciešams pietiekami daudz vietas, lai tie paustu dabisko uzvedību un tiem būtu normāla sociālā saskarsme. Tas nav iespējams, ja dzīvnieki tiek turēti norobežojumā un jo īpaši konteineros. Tāpēc suņu un kaķu turēšana konteineros būtu jāaizliedz, izņemot, ja tas vajadzīgs dzīvnieku pārvadāšanai vai īslaicīgai atsevišķu suņu un kaķu pagaidu izolācijai, tajā laikā, kamēr tie piedalās skatēs, izstādēs vai konkursos, vai īslaicīgai pagaidu tādu kucēnu vai kaķēnu izolācijai, kuriem ir pazemināta termoregulācijas spēja, vai kucēnu vai kaķēnu īslaicīgai pagaidu izolācijai kopā ar to mātēm, ar noteikumu, ka līdz minimumam tiek samazināts stress vai novērstas ciešanas, ko rada ekstremālas temperatūras, un ka dzīvnieki spēj piecelties, apgriezties un apgulties dabiskā pozā.

(48) Būtu jānodrošina īpaša atpūtas vieta suņiem un kaķiem ar iespēju nošķirties un justies droši. Atpūtas vietai būtu jābūt tīrai un sausai un tai jābūt, piemēram, pārklātai ar tādiem mīkstiem materiāliem kā paklājs, sega vai citi piemēroti materiāli, lai nodrošinātu komfortu un labu ķermeņa atbalstu. Atpūtas vietai būtu jābūt pietiekami lielai, lai dzīvnieki spētu piecelties, apgriezties un apgulties dabiskā pozā. Visiem suņiem vai kaķiem, ko tur kopīgā platībā, vajadzētu būt iespējai atpūsties vienlaicīgi.

(49) Pārošanos, kad tēviņi un mātītes atbilstīgi dabiskajiem instinktiem socializējas, ietekmē vairāki faktori, tostarp hormonālie cikli, uzvedība un laiks. Tāpēc suņu vai kaķu pārvietošanās fiziska ierobežošana pārošanās laikā ir pretrunā to dabiskajai uzvedībai un tādējādi negatīvi ietekmē to labturību. Pārošanās laikā operatoriem nevajadzētu fiziski ierobežot suņus vai kaķus. Tā vietā operatoriem būtu jāmēģina atrast citus veidus, kā ietekmēt sekmīgu pārošanos, piemēram, optimizējot pārošanās laiku.

(50) Pamatojoties uz veterinārārsta ieteikumu un ņemot vērā suņa vai kaķa īpašo situāciju, operators var vēlēties kontrolēt minēto reprodukciju ar ķirurģiskiem vai neķirurģiskiem līdzekļiem. Lai izvairītos no sāpēm, jebkura ķirurģiska sterilizācija būtu jāveic veterinārārstam vai — attiecībā uz kaķu tēviņiem, ja dalībvalsts to atļauj, — licencētai veterinārai medmāsai, izmantojot anestēziju un ilgstošu atsāpināšanu.

(51) Būtu jāaizliedz dzīvnieku piesiešana uz ilgu laiku, jo tā var radīt nopietnas dzīvnieku labturības problēmas. Tā var palielināt kustību orgānu traucējumus, liegt iespēju ērti gulēt vai atpūsties, un dabiski uzvesties.

(52) Ir ļoti svarīgi suņiem un kaķiem nodrošināt pietiekami daudz vietas, lai tie varētu paust iedzimto uzvedību. Tā paša iemesla dēļ konteineri būtu jāizmanto tikai ārkārtas apstākļos, piemēram, ja agresīvs suns vai kaķis ir īslaicīgi jāizolē vai ja suņi un kaķi tiek vesti pie veterinārārsta. Lai veicinātu suņu un kaķu dabisko diennakts ritmu, to izmitināšanas vietās būtu jānodrošina arī piekļuve dabiskajam apgaismojumam, ko vajadzības gadījumā var papildināt mākslīgais apgaismojums. Lai labāk sekmētu kucēnu attīstību, tos no piecu nedēļu vecuma uz noteiktiem laikposmiem var ievietot drošā āra teritorijā, ņemot vērā viņu individuālās vajadzības un laikapstākļus. Lai apmierinātu vajadzību pēc fiziskām aktivitātēm, socializēšanās un raksturīgās uzvedības paušanas, suņiem, kas vecāki par astoņām nedēļām, būtu jānodrošina piekļuve āra teritorijām. Šādiem suņiem vismaz vienu stundu dienā, kopā ņemot, vajadzētu būt drošai piekļuvei āra teritorijām vai tie būtu jāved pastaigā.

(53) Lai novērstu to, ka tiek apdraudēta labturība, un jo īpaši lai novērstu sarežģījumus grūsnības laikā, kuces un kaķenes nebūtu jāizmanto vaislai, pirms tās sasniegušas dzimumgatavību. Lai kucēm un kaķenēm ļautu fiziski atgūties no grūsnības un zīdīšanas, tās būtu jāatļauj atkārtoti izmantot reprodukcijai tikai pēc tam, kad pagājis pietiekams laikposms. Tomēr, lai novērstu noteiktus patoloģiskus kuču un kaķeņu reproduktīvās veselības stāvokļus, piemēram, piometru, būtu jāatļauj ne vairāk kā trīs grūsnības divu gadu laikposmā, pēc kurām tiek nodrošināts pienācīgs atgūšanās periods, kam jāilgst vismaz vienu gadu attiecībā uz kucēm un kaķenēm, kurām divu gadu laikposmā bijuši trīs metieni, ieskaitot nedzīvus dzimušos kucēnus vai kaķēnus. Kucēm un kaķenēm kļūstot vecākām, kā arī kucēm un kaķenēm, kurām bijuši divi ķeizargriezieni, reprodukcija būtu jāpārtrauc, jo nevar izslēgt, ka vēl viena grūsnība negatīvi ietekmēs to labturību.

(54) Prakses maiņa attiecībā uz šajā regulā noteikto reprodukcijas ciklu dažos gadījumos varētu negatīvi ietekmēt suņu un kaķu audzētāju ieņēmumus, jo samazināsies gadā iegūto metienu skaits. Tāpēc audzētājiem jādod papildu laiks viņu darījumdarbības modeļu pielāgošanai.

(55) Ir būtiski, lai suņi un kaķi neapdraudētu cilvēku drošību. Lai mazinātu agresijas pret cilvēkiem risku, suņiem un kaķiem, kas dzimuši vai turēti objektos, būtu jānodrošina pienācīga socializēšanās ar tās pašas sugas pārstāvjiem, ar cilvēkiem un, ja iespējams, ar citiem dzīvniekiem . Tie būtu jātur stimulējošā un neapdraudošā vidē, kas dažādota ar noteiktiem elementiem, piemēram, rotaļlietām, lai tiem būtu iespējas rotaļāties un paust cita veida iedzimto uzvedību. Suņu un kaķu atšķiršanai no mātes nevajadzētu notikt pārāk agrā vecumā, jo tas var minētajiem dzīvniekiem izraisīt nopietnu ar atšķiršanu saistītu stresu un ar to saistītas uzvedības problēmas. Tāpēc tā būtu jāaizliedz, izņemot gadījumus, kad atšķiršanai ir medicīniski iemesli.

(56) Procedūrām, kuru mērķis ir mainīt suņu un kaķu izskatu vai novērst konkrētas uzvedības izpausmes, piemēram, ausu apgriešanai, astes amputēšanai, nagu izgriešanai un balss saišu vai kroku rezekcijai, ir nopietna negatīva ietekme uz to labturību. Minētās procedūras rada sāpes un neļauj suņiem un kaķiem paust iedzimto uzvedību. Šā iemesla dēļ šādas procedūras būtu jāatļauj tikai tad, ja tās veic veterinārārsts, un tikai gadījumos, kad tās nepieciešamas medicīnisku iemeslu dēļ. Profilaktiska iejaukšanās būtu jāatļauj, ja vien veterinārārsts nav konstatējis medicīnisku indikāciju, kas pamato šādu iejaukšanos.

(57) Suņiem, ko izmanto militārajos, policijas un muitas dienestos, ir būtiska nozīme nacionālās drošības jomā. Lai apmierinātu to militāro, policijas un muitas dienestu un to operatoru īpašās vajadzības, kas audzē un apmāca suņus minēto iestāžu vajadzībām, būtu jāļauj dalībvalstīm piešķirt atbrīvojumus attiecībā uz sāpīgām apiešanās metodēm ar suņiem un to piesiešanu, jo šādas prakses un piesiešana varētu būt nepieciešamas šādu suņu apmācības laikā. Neraugoties uz minētajiem izņēmumiem, ir svarīgi nodrošināt, lai personāls, kas attiecīgajos objektos apmāca suņus militārajiem, policijas vai muitas dienestiem, regulāri izietu atbilstošu prasmju apmācību, kurā iemācītos izmantot piemērotas apiešanās un dzīvnieku apmācības metodes un līdz minimumam samazināt sāpes suņiem, kas ir viņu aprūpē.

(58) Lauksaimniecības dzīvnieku sargsuņi tiek audzēti, lai apsargātu lauksaimniecības dzīvniekus un aizsargātu tos no plēsoņām lauksaimniecības vai ganību apstākļos. Šādi suņi bieži pavada ilgu laiku ārā bez cilvēka klātbūtnes. Ņemot vērā to izmantošanas veidu un šīs izmantošanas noteicošo ietekmi uz to dzīves apstākļiem, šādu dzīvnieku regulāra barošana un pārbaude dažkārt ir sarežģīta. Bieži vien ir grūti izpildīt šīs regulas prasības, kuru mērķis ir nodrošināt, ka tiek apmierinātas šādu dzīvnieku izmitināšanas un socializācijas vajadzības. Turklāt suņi, ko izmanto ganāmpulka pārvietošanas vadībai, ir ganu suņi un pavada atbildīgo personu. Attiecībā uz šādiem suņiem ir nepieciešami atbrīvojumi no dažām šīs regulas prasībām par turēšanu un socializāciju laikposmā, kad notiek šādu ganāmpulku sezonāla pārvietošana.

(59) Lai nodrošinātu suņu un kaķu pienācīgu audzēšanu, turēšanu un aprūpi pirms to laišanas tirgū, īpaši svarīgi ir apstākļi audzēšanas objektos, jo slikti dzīvnieku labturības apstākļi sevišķi ietekmē suņus un kaķus agrīnā vecumā. Tāpēc ir svarīgi, lai suņu un kaķu audzēšanas objektus, kuriem ir ievērojama ražošanas jauda, apstiprinātu kompetentās iestādes un lai pirms to apstiprināšanas tajos tiktu veikta pārbaude. Šāda minēto objektu iepriekšēja pārbaude, ko veic oficiāli veterinārārsti vai — ja oficiālās kontroles uzdevums ir deleģēts, — citi speciālisti, un tai sekojoša minēto objektu apstiprināšana ir efektīvs veids, kā nodrošināt objektu atbilstību šīs regulas prasībām. Tomēr, ņemot vērā, ka šādām pārbaudēm vajadzētu būt orientētām uz objektiem, kuros pastāv lielāks risks attiecībā uz dzīvnieku labturības prasību ievērošanu, un ņemot vērā, ka dalībvalstīs trūkst oficiālu veterinārārstu, nebūtu samērīgi pieprasīt, lai iepriekšēja pārbaude un apstiprināšana tiktu veikta visos objektos. Svarīgi ir arī darīt publiski pieejamu minēto apstiprināto objektu sarakstu, lai potenciālie pircēji varētu pārbaudīt audzēšanas objektu statusu un līdz ar to tiktu stiprināta šādu objektu publiskā kontrole un uzlabota iedzīvotāju informētība. Tā kā audzēšanas objektiem ir vajadzīgs laiks, lai īstenotu prasības attiecībā uz izmitināšanu, un kompetentajām iestādēm ir vajadzīgs laiks, lai veiktu pārbaudes uz vietas pašreizējos audzēšanas objektos, audzēšanas objektu pienākumu saņemt apstiprinājumu būtu jāsāk piemērot tajā pašā dienā, kad sāk piemērot prasības attiecībā uz izmitināšanu .

(60) Daži operatori, kas laiž tirgū suņus un kaķus, mudina potenciālos klientus par katru cenu iegādāties dzīvniekus, izmantojot emocionālus argumentus un neinformējot potenciālo īpašnieku par sekām, ko rada suņa vai kaķa turēšana. Citi operatori neatlaidīgi atgādina par lolojumdzīvnieku īpašnieka atbildību, un tas, protams, ierobežo to spēju laist suņus un kaķus Savienības tirgū. Atšķirība starp šīm abām attieksmēm parasti dod priekšrocības mazāk atbildīgiem operatoriem un rada konkurences izkropļojumus, neraugoties uz to, cik svarīgi dzīvnieku labturībai un sabiedriskajai kārtībai ir informēt klientus, kas pērk suni vai kaķi, par viņu atbildību. Tāpēc ir pamatoti pieprasīt, lai visi operatori, kas laiž suņus un kaķus Savienības tirgū , informētu nākamos īpašniekus par viņu atbildību. Turklāt, ja operators suņa vai kaķa laišanu tirgū veic, izmantojot tiešsaistes reklāmu, tajā būtu jāiekļauj attiecīgs brīdinājums, lai iedarbīgi nodotu vēstījumu atbildīgām īpašumtiesībām. Ir svarīgi veicināt lolojumdzīvnieku īpašnieku atbildību, lai nodrošinātu labu attiecīgā tirgus darbību un patērētāju aizsardzību, un lai novērsto to, ka suņi un kaķi tiek pamesti tādēļ, ka lolojumdzīvnieku īpašnieki pirms dzīvnieka iegādes nebija informēti par saviem lolojumdzīvnieka īpašnieka pienākumiem. Tāpēc prasība tiešsaistes reklāmās attiecībā uz pārdošanu, atdošanu vai jebkāda cita veida īpašumtiesību nodošanu izvietot brīdinājumu par atbildīgām īpašumtiesībām būtu jāpiemēro arī fiziskām vai juridiskām personām, kas nav operatori. Prasība izvietot brīdinājumu par atbildīgām īpašumtiesībām attiecas uz personām, kas laiž tirgū suņus un kaķus šīs regulas nolūkā. Tās mērķis nav iejaukties nedz preses brīvībā un vārda brīvībā, nedz spēkā esošajos valstu noteikumos par redakcionālo atbildību, kas nav saskaņoti Savienības līmenī.

(61) Nelikumīgu tirdzniecību un krāpniecisku praksi saistībā ar suņu un kaķu laišanu Savienības tirgū veicina izsekojamības trūkums. Minēto izsekojamības trūkumu rada nepilnīgas šādu dzīvnieku identifikācijas prasības un reģistrācijas prasību trūkums. Turklāt krāpnieciska prakse tiek veicināta, ja suņu un kaķu identifikācijas un reģistrācijas sistēmas nav saskaņotas vai ja tās nevar viegli izmantot nesaderīgu tehnisko sistēmu dēļ. Gan 2018. gada ES koordinētais kontroles plāns attiecībā uz suņu un kaķu pārdošanu tiešsaistē, gan 2022.–2023. gadā īstenotā ES izpildes panākšanas darbība attiecībā uz kaķu un suņu nelikumīgu tirdzniecību] atklāja plaši izplatītu krāpniecisku praksi suņu un kaķu laišanā tirgū Savienībā un ar to saistītās dzīvnieku labturības problēmas. Tāpēc ir būtiski saskaņot suņu un kaķu identifikācijas un reģistrācijas līdzekļu standartus. Nosakot plašu pienākumu apzīmēt un reģistrēt suņus un kaķus, tiek novērstas nepilnības izsekojamības sistēmā, kuras pretējā gadījumā krāpnieki varētu ļaunprātīgi izmantot. Fiziskām vai juridiskām personām, kas Savienības tirgū laiž suņus vai kaķus, būtu jāsniedz pierādījumi par identifikāciju un reģistrāciju kādā no datubāzēm, ko šim nolūkam izveidojušas dalībvalstis. Pēc tam ikreiz, kad mainās īpašumtiesības vai atbildība par konkrētu suni vai kaķi, šāda maiņa būtu jāreģistrē kādā no datubāzēm . Paturot prātā militāro, policijas un muitas dienestu suņu centrālo lomu valstu drošībā, būtu jāļauj dalībvalstīm piešķirt atbrīvojumus attiecībā uz šādu suņu reģistrāciju, lai novērstu to izsekošanu līdz minētajiem pakalpojumiem.

(62) Fiziskām vai juridiskām personām, kas laiž suņus un kaķus Savienības tirgū, būtu jāsniedz pierādījumi par identifikāciju, uzrādot dokumentu ar sunim vai kaķim implantētās mikroshēmas kodu, kā arī pierādījumi par minētā dzīvnieka reģistrāciju oficiālā datubāzē. Tādā veidā svarīgākā informācija par dzīvnieku tiks nodota jaunajam īpašniekam un tiks nodrošināta izsekojamība.

(63) Tā kā lielākā daļa suņu un kaķu pārdošanai vai atdošanai pašlaik tiek piedāvāti, izmantojot tiešsaistes reklāmas, Komisijai būtu jānodrošina, ka tiek izstrādāta publiski pieejama bezmaksas sistēma, kas ļauj pircējiem pārbaudīt reklamētā suņa vai kaķa identifikācijas, reģistrācijas un informācijas par īpašnieku autentiskumu. Šajā nolūkā fiziskai vai juridiskai personai, kas suni vai kaķi reklamē tiešsaistē, vajadzētu būt pienākumam izmantot verifikācijas sistēmu un reklāmā parādīt šīs sistēmas ģenerēto identifikatoru. Šā pasākuma mērķis ir labāk apkarot krāpniecību, uzlabojot Savienības tirgū laisto suņu un kaķu izsekojamību līdz to izcelsmei, nodrošinot, ka kompetentās iestādes var labāk veikt kontroli, un galu galā uzlabojot šo dzīvnieku labturību. Tiešsaistes platformu nodrošinātājiem, kad tie darbojas kā starpnieki suņu un kaķu laišanā Savienības tirgū, būtu jārīkojas ar pienācīgu rūpību. Tāpēc, neskarot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2022/2065[8], tiešsaistes platformām, kas atļauj reklamēt suņus un kaķus ar nolūku laist tos tirgū, vajadzētu būt pienākumam izstrādāt un organizēt savu tiešsaistes saskarni tā, lai fiziskas vai juridiskas personas, kas reklamē suņus un kaķus, varētu izvietot sludinājumā attiecīgo identifikatoru un informēt pircējus par verifikācijas sistēmu. Tam nebūtu jākļūst ne par tiešsaistes platformu pienākumu kopumā uzraudzīt tajās izvietotās reklāmas, ne par vispārēju faktu noskaidrošanas pienākumu, kura mērķis ir novērtēt identifikācijas un reģistrācijas pareizību pirms piedāvājuma publicēšanas.

[8] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2022/2065 (2022. gada 19. oktobris) par digitālo pakalpojumu vienoto tirgu un ar ko groza Direktīvu 2000/31/EK (Digitālo pakalpojumu akts) (OV L 277, 27.10.2022., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj).

(64) Tā kā dzīvnieku aprūpētāju izpratnes par dzīvnieku labturību līmenim ir tieša ietekme uz viņu aprūpē esošo suņu un kaķu labturību, dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka ir pieejama pietiekama apmācība gan kvantitātes, gan kvalitātes ziņā, lai dzīvnieku aprūpētāji varētu izpildīt šajā regulā noteiktās apmācības prasības.

(65) Lai nodrošinātu suņu un kaķu izsekojamību, tiem vajadzētu būt individuāli apzīmētiem ar unikālu identifikatoru transpondera veidā, un to identifikācijas dati būtu arī jāreģistrē datubāzē. Tāpēc dalībvalstīm vajadzētu būt atbildīgām par suņu un kaķu datubāzes izveidi un uzturēšanu savā teritorijā, lai nodrošinātu šo dzīvnieku izsekojamību. Jānodrošina arī minēto datubāzu sadarbspēja. Tas padarīs vienkāršāku informācijas atrašanu par suņiem un kaķiem visā Savienībā un ļaus kompetentajām iestādēm veikt oficiālas kontroles, lai nodrošinātu dzīvnieku labturības noteikumu ievērošanu. Lai veicinātu valstu datubāzu sadarbspēju, Komisijai būtu jāizveido indeksēta datubāze.

(66) Lai izvērtētu progresu attiecībā uz dzīvnieku labturības apstākļiem, kādos suņi un kaķi tiek turēti objektos, un attiecībā uz dzīvnieku izsekojamību, dalībvalstīm ir jāvāc, jāziņo un jāanalizē galvenie politikas rādītāji. Minētie galvenie politikas rādītāji būtu jāsaskaņo atbilstīgi šai regulai, lai nodrošinātu to salīdzināmību Savienības līmenī un ļautu Savienības līmenī uzraudzīt progresu šīs regulas politikas mērķu sasniegšanā.

(67) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1725[9] paredz noteikumus par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Savienības iestādēs, struktūrās, birojos un aģentūrās un par šādu datu brīvu apriti. Attiecīgo procedūru gaitā dalībvalstu veiktajai personas datu apstrādei piemēro Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2016/679[10]. Lai nodrošinātu augstu datu aizsardzības līmeni, būtu skaidri jānosaka Komisijas un dalībvalstu uzdevumi saistībā ar personas datu apstrādi šajā regulā paredzētajos gadījumos.

---

[9] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1725 (2018. gada 23. oktobris) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Savienības iestādēs, struktūrās, birojos un aģentūrās un par šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 45/2001 un Lēmumu Nr. 1247/2002/EK (OV L 295, 21.11.2018., 39. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj).

[10] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula) (OV L 119, 4.5.2016., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj).

(68) Šīs regulas nolūkā fizisku personu vārdiem un uzvārdiem, kā arī saistītai kontaktinformācijai vajadzētu būt redzamai dokumentos, ko Komisija un dalībvalstis apstrādā šīs regulas īstenošanas gaitā, proti, saistībā ar paziņojumiem par objektiem un to apstiprināšanu, suņu un kaķu reģistrēšanu, suņu un kaķu reģistrācijas pārbaudēm un suņu un kaķu importēšanu. Minēto personas datu apstrādi pamato sabiedrības intereses, lai nodrošinātu suņu un kaķu labturības nosacījumu un prasību ievērošanu, tostarp veicot oficiālas kontroles un nodrošinot izsekojamību, un lai izvairītos no labturības prasību apiešanas, un lai apkarotu suņu un kaķu nelikumīgu tirdzniecību gan starp dalībvalstīm, gan – ievešanas gadījumā – ar trešām valstīm.

(69) Personas datu glabāšanas laikam objektu reģistrā un apstiprināto audzēšanas objektu sarakstā vajadzētu būt 10 gadiem no objekta darbības izbeigšanas dienas, jo kompetentajām iestādēm, kad tās saņem jaunu paziņojumu par darbībām vai apstiprinājuma pieprasījumu, ir jāspēj piekļūt operatora darbību vēsturei saistībā ar suņu vai kaķu audzēšanu, turēšanu un laišanu Savienības tirgū un jābūt informētām par pagātnē konstatētu dzīvnieku labturības noteikumu neievērošanu.

(70) Suņu vai kaķu pašreizējo un iepriekšējo īpašnieku personas datu glabāšanas periodam valstu datubāzēs un indeksētajā datubāzē vajadzētu būt pieciem gadiem no suņa vai kaķa nāves reģistrēšanas minētajās datubāzēs vai 25 gadiem no dienas, kad suns vai kaķis minētajās datubāzēs reģistrēts pirmo reizi. Minētais glabāšanas periods ir paredzēts, lai aptvertu suņu un kaķu paredzamo mūža ilgumu, nodrošinātu, ka visiem Savienībā tirgotajiem suņiem un kaķiem ir stabila izsekojamības sistēma, un sniegtu datus, tostarp pēc konkrēta suņa vai kaķa nāves, oficiālajām kontrolēm attiecībā uz labturības problēmām, piemēram, pārmērīgi augstiem mirstības rādītājiem, kam nepieciešama datu analīze.

(71) Tādus datus, kuri attiecas uz īpašniekiem un pilnvarotām personām, kas Savienībā ieceļo ar suņiem vai kaķiem nekomerciālas pārvietošanās nolūkos, par kuru iepriekš paziņots Savienības lolojumdzīvnieku ceļotāju datubāzē, vajadzētu glabāt piecus gadus no dienas, kad īpašnieks sniedzis šādu iepriekšēju paziņojumu, lai kompetentās iestādes varētu veikt datu analīzi, identificēt aizdomīgu pārvietošanu un organizēt uz risku balstītas oficiālas kontroles nolūkā vērsties pret iespējamiem krāpniekiem.

(72) To datu glabāšanas periodam Savienības verifikācijas sistēmā, kuri attiecas uz fiziskām vai juridiskām personām, kas reklamē suni vai kaķi nolūkā to laist tirgū un izmanto verifikācijas sistēmu nepieciešamā identifikatora ģenerēšanai, vajadzētu būt 18 mēnešiem no identifikatora ģenerēšanas, lai sistēma varētu pircējam, kas minēto sistēmu izmanto, apstiprināt reklamētā suņa vai kaķa identifikācijas, reģistrācijas un īpašnieka informācijas autentiskumu paredzamajā maksimālajā tiešsaistes reklāmas publicēšanas laikā.

(73) Savienībā importētie suņi un kaķi var būt audzēti vai turēti trešās valstīs apstākļos, kas kaitēja to labturībai. Tas Savienībā rada ar sabiedrības morāles principiem saistītas bažas un rada ar drošību un dzīvnieku veselību un sabiedrības veselību saistītus riskus. Savienības iedzīvotāji uzskata, ka augsts suņu un kaķu labturības līmenis ir morālās atbildības jautājums, un to apstiprina Eirobarometra 2023. gada aptaujas par dzīvnieku labturību rezultāti, daudzās vēstules un lūgumraksti, ko Eiropas Parlaments saņēmis par šo jautājumu, daudzie Parlamenta uzdotie jautājumi un Eiropas Parlamenta 2020. gada 12. februāra rezolūcija par ES iekšējā tirgus un patērētāju tiesību aizsardzību pret nelegālās lolojumdzīvnieku tirdzniecības negatīvajām sekām, kā arī Savienības aizliegums laist tirgū un importēt suņu un kaķu kažokādas un izstrādājumus no šādām kažokādām. Turklāt ar dzīvnieku dzīvību un veselību saistītās problēmas ir labturības problēmu daļa. Piemēram, nespēku, kaheksiju un uzņēmību pret infekcijas slimībām var izraisīt kuču vai kaķeņu pārāk intensīva izmantošana vaislai, kas neatbilst šo dzīvnieku labturības vajadzībām. Visbeidzot, slikti labturības apstākļi var apdraudēt sabiedrības veselību, tostarp veicināt zoonozes izraisītāju, piemēram, dermatofitozes vai iekšējo orgānu parazītu, plašāku izplatību, kā arī netieši palielināt antimikrobiālo rezistenci tādēļ, ka izcelsmes objektā lielos daudzumos ir jālieto antimikrobiālie līdzekļi. Suņi un kaķi, ko audzē sliktos labturības apstākļos, var arī apdraudēt sabiedrības drošību, jo šādi audzēti dzīvnieki var kļūt agresīvi. Ņemot vērā minētās bažas saistībā ar sabiedrības morāles principiem un drošību, un dzīvnieku veselības un sabiedrības veselības risku, un nolūkā sasniegt šīs regulas mērķus, ir svarīgi, lai operatori, kas importē suņus un kaķus no trešām valstīm, ievērotu dzīvnieku labturības noteikumus, kas ir identiski vai līdzvērtīgi šajā regulā paredzētajiem noteikumiem, un sniegtu tādas pašas garantijas attiecībā uz dzīvnieku izsekojamību. Ņemot vērā to, ka trešo valstu operatoriem, kas iesaistīti suņu un kaķu eksportēšanā uz Savienību, šajā nolūkā būs jāveic izmaiņas, tiem jānodrošina tāds pats pārejas periods kā Savienības operatoriem.

(74) Lai nodrošinātu pienācīgu importēšanas noteikumu izpildi, Komisijai būtu jāizveido to trešo valstu saraksts, kas apstiprinātas suņu un kaķu laišanai Savienības tirgū, pamatojoties uz Komisijas novērtējumu par konkrēto trešo valstu oficiālo kontroļu uzticamību, lai nodrošinātu šajā regulā noteikto dzīvnieku labturības noteikumu vai Savienības par līdzvērtīgiem atzītu noteikumu izpildi attiecīgo trešo valstu teritorijā esošajos objektos, kuri eksportē vai plāno eksportēt suņus un kaķus uz Savienības tirgu. Turklāt, lai nodrošinātu izsekojamību un sekmētu kontroli Savienības robežkontroles punktos, būtu jāizveido to objektu saraksts, kuros audzē un tur suņus un kaķus minētajās trešās valstīs un kuriem ir ļauts šos dzīvniekus eksportēt uz Savienību. Komisijai, izmantojot uz risku balstītu pieeju, būtu jāveic revīzijas, lai pārbaudītu oficiālo kontroļu sistēmas uzticamību trešās valstīs, kas apstiprinātas saskaņā ar šo regulu, kā arī tajās trešās valstīs, kuras lūdz apstiprinājumu saskaņā ar šo regulu. Atbilstība attiecīgajiem šīs regulas noteikumiem vai noteikumiem, ko Savienība atzinusi par līdzvērtīgiem, būtu jāapliecina attiecīgā veselības sertifikātā, ko izmanto šādam eksportam. Minētajā nolūkā Komisijai būtu jācenšas grozīt attiecīgo oficiālā sertifikāta paraugu, lai iekļautu attiecīgo dzīvnieku labturības apliecinājumu.

(75) Lai uzlabotu patērētāju aizsardzību un nodrošinātu Savienībā importēto suņu un kaķu pienācīgu izsekojamību, ir lietderīgi šajā regulā prasīt, lai dzīvnieki tiktu apzīmēti pirms to ievešanas Savienībā un lai to importētāji nodrošinātu dzīvnieku reģistrāciju kādā no dalībvalstu datubāzēm. Šādi tiks panākta lielāka uzraudzība attiecībā uz minēto dzīvnieku pārvietošanu. Turklāt 2022. un 2023. gadā īstenotā ES koordinētā rīcība attiecībā uz kaķu un suņu nelikumīgu tirdzniecību parādīja, ka viena no izplatītākajām krāpnieciskajām darbībām tirdzniecībā ar suņiem un kaķiem ir tirdzniecībai paredzētu suņu un kaķu importēšana Savienībā, apgalvojot, ka minētā pārvietošana ir nekomerciāla pārvietošana, kā definēts Savienības dzīvnieku veselības noteikumos, proti, tādu suņu un kaķu pārvietošana, kas pavada savus īpašniekus vai īpašnieka pilnvarotu personu bez nodoma nodot īpašumtiesības. Lai nodrošinātu dalībvalstīm instrumentus, ar ko veikt uz risku balstītu kontroli minētās krāpnieciskās prakses izskaušanai, ir būtiski, lai par suņu un kaķu nekomerciālu ievešanu Savienībā tiktu paziņots iepriekš neatkarīgi no dzīvnieku skaita, izmantojot tam paredzētu Savienības lolojumdzīvnieku ceļotāju datubāzi. Minētajā datubāzē būtu jāvāc paziņojumi par visu šādu dzīvnieku ievešanu Savienībā neatkarīgi no ievešanas vietas, lai dalībvalstīm būtu nepieciešamā pārredzamība un lai palīdzētu atklāt aizdomīgu pārvietošanu. Tādēļ ir lietderīgi paredzēt, ka Komisija izveido un uztur minēto datubāzi, lai dalībvalstīm būtu piekļuve visai informācijai, kas pieejama nolūkā veikt kontroles darbības savā valstī. Dalībvalstīm būtu jāizmanto datubāzē savāktā informācija un attiecīgā gadījumā jāveic mērķtiecīgas kontroles darbības attiecībā uz aizdomīgu pārvietošanu, tostarp vajadzības gadījumā pārbaudes uz vietas.

(76) Lai efektīvi īstenotu šo regulu, dalībvalstis tiek mudinātas rīkot kampaņas nolūkā palielināt informētību par šajā regulā noteiktajiem pienākumiem, tostarp kampaņas, kas vērstas uz fiziskām vai juridiskām personām, kurām pieder suņi vai kaķi, un potenciālajiem suņu vai kaķu pircējiem. Minētās kampaņas varētu aptvert pienākumu apzīmēt un reģistrēt suņus un kaķus saskaņā ar šo regulu, prasības attiecībā uz to sludinājumu saturu, kuros reklamē suņu vai kaķu pārdošanu vai īpašumtiesību vai atbildības par tiem nodošanu, kā arī iemeslus, kādēļ nepieciešama sistēma tiešsaistes reklāmu autentiskuma pārbaudei, sistēmas tehniskās iezīmes un to, kā to izmantot. Kampaņas varētu aptvert iemeslus, kāpēc tiek izplatīts brīdinājums par atbildīgām īpašumtiesībām, un izskaidrot atbildīgu īpašumtiesību jēdzienu, tostarp par to, cik svarīgi ir nepamest suņus vai kaķus. Komisijai būtu jāveicina paraugprakses apmaiņa attiecībā uz šādiem izpratnes veicināšanas pasākumiem. Vairākās dalībvalstīs ir ieviestas suņu un kaķu sterilizācijas programmas, lai ierobežotu klaiņojošu suņu un kaķu nekontrolētu reprodukciju. Šīs valstis īsteno izpratnes veicināšanas kampaņas par šādām programmām. Neefektīvas sterilizācijas programmas var palielināt dzīvnieku pamešanas gadījumu skaitu. Turklāt, ja klaiņojošu dzīvnieku populācijas netiek pienācīgi pārvaldītas, Savienības tirgū var tikt laists vairāk suņu un kaķu. Valstu kampaņas par sterilizācijas programmām varētu integrēt izpratnes veicināšanas kampaņā par šajā regulā noteiktajiem pienākumiem, lai veicinātu atbildīgas īpašumtiesības un samazinātu spiedienu uz suņu un kaķu tirgu.

(77) Lai ņemtu vērā tehnikas un zinātnes attīstību, jo īpaši *EFSA* atzinumus, kā arī minētās attīstības sociālo, ekonomisko un vides ietekmi, būtu jādeleģē Komisijai pilnvaras pieņemt aktus saskaņā ar LESD 290. pantu nolūkā papildināt šo regulu, nosakot rādītājus attiecībā uz suņu un kaķu uzvedību un fizisko izskatu un šajā nolūkā precizējot genotipu īpašības un pretdabiskas uzbūves iezīmes, kuru dēļ kaķis vai suns būtu jāizslēdz no reprodukcijas, lai audzēšanas stratēģiju rezultātā neradītu kaitīgu ietekmi uz suņu un kaķu veselību vai labturību. Skaistuma skašu, izstāžu un konkursu kontekstā, ņemot vērā gan *EFSA* zinātnisko atzinumu, gan nozares īpašos sociālos un ekonomiskos apstākļus, minētajos deleģētajos aktos būtu jāatspoguļo progresīva un līdzsvarota pieeja, lai nodrošinātu samērīgu un praktiski sasniedzamu īstenošanu.

(78) Lai noteiktu minimālos kritērijus, kas jānovērtē dzīvnieku labturības apmeklējumu laikā, un lai ņemtu vērā tehnikas un zinātnes attīstību, kā arī tās sociālo, ekonomisko un vides ietekmi, būtu jādeleģē Komisijai pilnvaras pieņemt aktus saskaņā ar LESD 290. pantu nolūkā papildināt šīs regulas 10. pantu un grozīt šīs regulas pielikumus attiecībā uz suņu un kaķu audzēšanas, turēšanas un apzīmēšanas prasībām, kā arī rādītājus šīs regulas politikas mērķu uzraudzībai. Ir īpaši būtiski, lai Komisija, veicot sagatavošanas darbus, rīkotu atbilstīgas apspriešanās, tostarp ekspertu līmenī, un lai minētās apspriešanās tiktu rīkotas saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu[11]. Jo īpaši, lai deleģēto aktu sagatavošanā nodrošinātu vienādu dalību, Eiropas Parlaments un Padome visus dokumentus saņem vienlaikus ar dalībvalstu ekspertiem, un minēto iestāžu ekspertiem ir sistemātiska piekļuve Komisijas ekspertu grupu sanāksmēm, kurās notiek deleģēto aktu sagatavošana.

[11] Iestāžu nolīgums starp Eiropas Parlamentu, Eiropas Savienības Padomi un Eiropas Komisiju par labāku likumdošanas procesu (OV L 123, 12.5.2016., 1. lpp.).

(79) Būtu jāpiešķir īstenošanas pilnvaras Komisijai, lai nodrošinātu vienādus nosacījumus turpmāk minēto aspektu īstenošanai:

– kompetentu dzīvnieku aprūpētāju izglītības satura, apmācību vai profesionālās pieredzes saskaņošana;

– informācija, kas operatoriem un fiziskām personām, kuras suņus vai kaķus laiž tirgū un reklamē, jāsniedz kā suņu un kaķu identifikācijas un reģistrācijas apliecinājums, un konkrēti aspekti verifikācijas sistēmā, kurā veic suņu un kaķu identifikācijas un reģistrācijas autentiskuma automatizētas pārbaudes;

minimālās prasības attiecībā uz suņu un kaķu reģistrācijas datubāzu saturu un prasības attiecībā uz datubāzu sadarbspēju;

– saskaņota metodika šīs regulas III pielikumā paredzēto savācamo datu novērtēšanai un paraugs, kas dalībvalstīm jāizmanto, lai par šiem datiem ziņotu Komisijai;

– informācija, kas īpašniekiem iepriekš jāpaziņo Savienības lolojumdzīvnieku ceļotāju datubāzē, un procedūra iepriekšējiem paziņojumiem par pārvietošanu, kas rada krāpšanas risku.

Minētās pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011[12].

[12] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj).

(80) Dažādās dalībvalstīs iedzīvotāju attieksme pret suņu un kaķu labturību atšķiras. Tādēļ dažas dalībvalstis jau ir pieņēmušas visaptverošu noteikumu kopumu par šādu dzīvnieku labturību. Tā kā šī regula nosaka minimālās prasības, ir lietderīgi atļaut dalībvalstīm saglabāt vai pieņemt stingrākus valstu noteikumus, kuru mērķis ir nodrošināt suņu un kaķu aizsardzību, kas ir plašāka par šajā regulā paredzēto, ja vien šie valstu noteikumi neietekmē iekšējā tirgus pienācīgu darbību.

(81) Dalībvalstīm būtu jāpaziņo Komisijai par visiem valstu noteikumiem, kas ir stingrāki par šajā regulā paredzētajiem. Komisijai šādi noteikumi būtu jādara zināmi citām dalībvalstīm. Ja valstu noteikumi ietilpst Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2015/1535[13] darbības jomā, tie būtu jāpaziņo Komisijai saskaņā ar minēto direktīvu.

(82) Savienības tiesību aktus ir svarīgi regulāri uzraudzīt un izvērtēt, lai tos vajadzības gadījumā varētu atjaunināt nolūkā turpināt sasniegt to mērķus. Tāpēc šajā regulā būtu jāparedz pienākums Komisijai uzraudzīt suņu un kaķu labturību Savienībā un veikt izvērtējumu, ar ko jāiepazīstina citas Savienības iestādes.

---

[13] Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2015/1535 (2015. gada 9. septembris), ar ko nosaka informācijas sniegšanas kārtību tehnisko noteikumu un Informācijas sabiedrības pakalpojumu noteikumu jomā (OV L 241, 17.9.2015., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2015/1535/oj).

(83) Lai nodrošinātu šīs regulas pilnīgu piemērošanu, dalībvalstīm būtu jāparedz noteikumi par sodiem, kas piemērojami par šīs regulas pārkāpumiem, aptverot visus operatoriem piemērojamos pienākumus, tostarp aizliegumu pamest suņus un kaķus, un jānodrošina šo sodu izpilde. Minētajiem sodiem vajadzētu būt iedarbīgiem, samērīgiem un atturošiem. Jo īpaši smagu vai atkārtotu pārkāpumu gadījumā dalībvalstīm būtu jānosaka sodi, kas ir finansiāli atturoši, ņemot vērā operatora apgrozījumu, un kas ietver iespēju aizliegt operatoram veikt tā darbību.

(84) Ņemot vērā patversmes darbības izmaksas un sabiedrības ieguvumus no minētās darbības, ja patversmes atbilst šajā regulā noteiktajām prasībām par negribētu, pamestu vai klaiņojošu suņu un kaķu labturību, dalībvalstis tiek mudinātas apsvērt iespēju veikt pasākumus, lai nodrošinātu, ka patversmes un organizācijas, kas ir atbildīgas par minētajiem dzīvniekiem, tiek pienācīgi finansētas saskaņā ar valstu tiesību aktiem.

(85) Ņemot vērā to, ka šīs regulas mērķus, proti, izveidot prasību minimumu, kas nodrošina iekšējā tirgus pienācīgu darbību, vienlaikus nodrošinot augstu suņu un kaķu labturības līmeni un minēto dzīvnieku izsekojamību, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet regulas ietekmes dēļ tos var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas vajadzīgi minēto mērķu sasniegšanai.

(86) Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2018/1725[14] 57. panta 1. punkta g) apakšpunktu ir notikusi apspriešanās ar Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāju, kas 2024. gada 18. novembrī sniedza atzinumu.

IR PIEŅĒMUŠI ŠO REGULU.

[14] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1725 (2018. gada 23. oktobris) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Savienības iestādēs, struktūrās, birojos un aģentūrās un par šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 45/2001 un Lēmumu Nr. 1247/2002/EK (OV L 295, 21.11.2018., 39. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj).

I nodaļa
Priekšmets, darbības joma un definīcijas

1. pants

Priekšmets

Šī regula nosaka minimālās prasības attiecībā uz:

a) objektos audzētu un turētu vai Savienības tirgū laistu suņu un kaķu labturību;

b) suņu un kaķu izsekojamību.

2. pants

Materiālā darbības joma

1. Šo regulu piemēro suņu un kaķu audzēšanai, turēšanai, izsekošanai, laišanai tirgū un ievešanai Savienībā .

2. Šo regulu nepiemēro tādu suņu vai kaķu audzēšanai, turēšanai, laišanai tirgū vai ievešanai Savienībā, kuri paredzēti vai tiek izmantoti zinātniskiem nolūkiem vai klīniskiem izmēģinājumiem, kas vajadzīgi veterināro zāļu tirdzniecības atļaujas saņemšanai.

3. pants

Darbības joma attiecībā uz personām

1. Šīs regulas II nodaļu piemēro visiem operatoriem.

2. Šīs regulas III nodaļu piemēro visām fiziskām un juridiskām personām, kurām Savienībā pieder suņi vai kaķi.

3. Šīs regulas IV nodaļu piemēro visām fiziskām un juridiskām personām, kas ieved Savienībā suņus vai kaķus.

4. Šo regulu nepiemēro lauksaimniekiem, kuri savā saimniecībā piedāvā patvērumu klaiņojošiem kaķiem, kas ir noderīgi kaitēkļu apkarošanai, ja minētie lauksaimnieki nav operatori un nelaiž minētos kaķus tirgū.

4. pants

Definīcijas

Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

1) "suns" ir *Canis lupus familiaris* sugas dzīvnieks;

2) "kaķis" ir *Felis silvestris catus* sugas dzīvnieks;

3) "suņu un kaķu labturība" ir tāda suņa vai kaķa fiziskais un mentālais stāvoklis, kurš saņem pienācīgu barību, tiek turēts piemērotā vidē, kuram tiek uzturēta laba veselība, kurš izrāda atbilstošu uzvedību un kuram kopumā ir pozitīva mentālā dzīves pieredze;

4) “hibrīds” ir jebkurš pirmās līdz ceturtās paaudzes pēcnācējs, kas iegūts pēc savvaļas sugas krustošanas ar mājas suni vai kaķi vai starp šādiem hibrīdiem un savvaļas sugām, mājas suņiem vai kaķiem vai citiem hibrīdiem;

5) “audzēšana” ir suņu vai kaķu turēšana audzēšanas objektā reprodukcijas nolūkā;

6) “turēšana” ir jebkura darbība, kuras laikā suņi un kaķi tiek turēti, izmitināti vai aprūpēti objektā vai atrodas operatora atbildībā, vai abas darbības;

7) “laišana tirgū” ir suņu vai kaķu pārdošana, piedāvāšana pārdošanai, izplatīšana vai jebkāda cita veida īpašumtiesību un atbildības par tiem nodošana pret atlīdzību vai bez maksas, kā arī suņu vai kaķu reklamēšana minētajos nolūkos, izņemot gadījumus, kad fiziskas personas, kuras nav operatori, dažkārt neregulāri atdod suņus un kaķus bez reklamēšanas tiešsaistē;

8) “reklamēšana” ir jebkāda veida saziņa ar sabiedrību vai tās daļu, kas tieši vai netieši reklamē suni vai kaķi, vienu vai vairākas tā fiziskās īpašības vai šķirni, lai raisītu interesi, veicinātu iesaistīšanos vai pārdošanu;

9) “tiešsaistes platforma” ir tiešsaistes platforma, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2022/2065[15] 3. panta i) punktā, kas darbojas kā starpnieks suņu vai kaķu laišanā tirgū ;

10) “kuce” ir sievišķās kārtas suns laikposmā no pirmās pārošanas vai apsēklošanas līdz brīdim, kad tiek atšķirts tās pēdējais metiens;

11) “kaķene” ir sievišķās kārtas kaķis laikposmā no pirmās pārošanas vai apsēklošanas līdz brīdim, kad tiek atšķirts tās pēdējais metiens;

12) “lauksaimniecības dzīvnieku sargsuns” ir suns, kas galvenokārt tiek turēts vai apmācīts lauksaimniecības dzīvnieku aizsardzībai no plēsoņām lauksaimniecības vai ganību apstākļos;

13) “ganu suns” ir suns, kas galvenokārt tiek turēts vai apmācīts lauksaimniecības dzīvnieku vadīšanai, pārvietošanai vai citādai kontrolēšanai lauksaimniecības vai ganību apstākļos, tostarp saimniecībās, ganību teritorijās vai sezonālās pārvietošanas gaitā;

14) “objekts” ir audzēšanas objekts, pārdošanas objekts, patversme vai pagaidu mājas;

---

[15] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2022/2065 (2022. gada 19. oktobris) par digitālo pakalpojumu vienoto tirgu un ar ko groza Direktīvu 2000/31/EK (Digitālo pakalpojumu akts) (OV L 277, 27.10.2022., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj).

15) “audzēšanas objekts” ir jebkuras telpas vai konstrukcijas, tostarp mājsaimniecības, kurās suņus vai kaķus tur reprodukcijai nolūkā to pēcnācējus laist tirgū;

16) “lauksaimnieks” ir lauksaimnieks, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2021/2115[16] 3. panta 1) punktā;

17) “pārdošanas objekts” ir jebkuras telpas vai konstrukcija, kurās suņus vai kaķus tur pārdošanai un kurās tie nav dzimuši, tostarp zooveikali un mājsaimniecības, kā arī jebkuras telpas vai savākšanas operācijas, kurā saved kopā suņus vai kaķus no vairāk nekā viena objekta;

18) “patversme” ir jebkuras telpas vai konstrukcija, tostarp mājsaimniecības , kurās tiek turēti negribēti, pamesti, nomaldījušies, konfiscēti vai iepriekš klaiņojoši suņi vai kaķi nolūkā laist tos tirgū;

19) “pagaidu mājas” ir mājsaimniecība, kurā tiek turēti suņi vai kaķi tāda operatora vārdā, kas ir atbildīgs par negribētiem, pamestiem, noklīdušiem, konfiscētiem vai iepriekš klaiņojošiem suņiem vai kaķiem;

---

[16] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/2115 (2021. gada 2. decembris), ar ko izveido noteikumus par atbalstu stratēģiskajiem plāniem, kuri dalībvalstīm jāizstrādā saskaņā ar kopējo lauksaimniecības politiku (KLP stratēģiskie plāni) un kurus finansē no Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF) un no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA), un ar ko atceļ Regulas (ES) Nr. 1305/2013 un (ES) Nr. 1307/2013 (OV L 435, 6.12.2021., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2115/oj).

20) “operators” ir jebkura fiziska vai juridiska persona, kas laiž tirgū suņus vai kaķus un kas ir atbildīga par audzēšanas objektu, pārdošanas objektu vai patversmi un tajā turētajiem suņiem vai kaķiem, vai kas izvieto suņus vai kaķus pagaidu mājās un kas ir atbildīga par tur turētajiem suņiem vai kaķiem;

21) “kompetentās iestādes” ir kompetentās iestādes, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2017/625[17] 3. panta 3) punktā;

22) “audzēšanas stratēģija” ir tādu sistemātisku darbību kopums, tostarp vaislas suņu vai kaķu un to reproduktīvo produktu dokumentēšana, selekcija, audzēšana un apmaiņa, kas ir izstrādāts un tiek īstenots, lai saglabātu vai uzlabotu vēlamās fenotipiskās vai genotipiskās īpašības vaislas dzīvnieku mērķpopulācijā;

23) “eitanāzija” ir nāves izraisīšana, izmantojot metodi, kas noved pie ātras un neatgriezeniskas samaņas zaudēšanas, izraisot suņa vai kaķa nāvi ar minimālām sāpēm un stresu;

---

[17] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2017/625 (2017. gada 15. marts) par oficiālajām kontrolēm un citām oficiālajām darbībām, kuras veic, lai nodrošinātu, ka tiek piemēroti pārtikas un barības aprites tiesību akti, noteikumi par dzīvnieku veselību un labturību, augu veselību un augu aizsardzības līdzekļiem, un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 999/2001, (EK) Nr. 396/2005, (EK) Nr. 1069/2009, (EK) Nr. 1107/2009, (ES) Nr. 1151/2012, (ES) Nr. 652/2014, (ES) 2016/429 un (ES) 2016/2031, Padomes Regulas (EK) Nr. 1/2005 un (EK) Nr. 1099/2009 un Padomes Direktīvas 98/58/EK, 1999/74/EK, 2007/43/EK, 2008/119/EK un 2008/120/EK un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 854/2004 un (EK) Nr. 882/2004, Padomes Direktīvas 89/608/EEK, 89/662/EEK, 90/425/EEK, 91/496/EEK, 96/23/EK, 96/93/EK un 97/78/EK un Padomes Lēmumu 92/438/EEK (Oficiālo kontroļu regula) (OV L 95, 7.4.2017., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/625/oj).

24) “kropļošana” ir iejaukšanās, tostarp ķirurģiska iejaukšanās, kuru veic tādu iemeslu dēļ, kuri nav saistīti ar terapeitiskiem vai diagnostiskiem mērķiem, izņemot sterilizāciju vai transpondera implantēšanu, un kuras rezultātā tiek bojāta vai zaudēta suņa vai kaķa jutīga ķermeņa daļa vai izmainīta kaulu struktūra;

25) “sterilizācija” ir process, kurā suņiem vai kaķiem ķirurģiski un neatgriezeniski tiek liegta vairošanās;

26) “ciešanas” ir nepatīkams, nevēlams fizisks vai mentāls stāvoklis, ko izraisījusi suņa vai kaķa pakļaušana kaitīgiem stimuliem vai nepārtraukts svarīgu pozitīvu stimulu trūkums;

27) “novietne” ir tādas ēkas vai tāda norobežota āra platība objektos, kur uz laiku vai pastāvīgi tur suņus vai kaķus;

28) “suņu voljērs” ir fiziska konstrukcija, kurā ir viens vai vairāki norobežojumi suņu izmitināšanai;

29) “kaķu voljērs” ir fiziska konstrukcija, kurā ir viens vai vairāki norobežojumi kaķu izmitināšanai;

30) “dzīvnieku aprūpētājs” ir persona, tostarp brīvprātīgie, praktikanti un nepilna laika darbinieki, kuri operatora atbildībā aprūpē objektā audzētos vai turētos suņus vai kaķus;

31) “vides uzlabojumi” ir tādi materiāli vai konstrukcijas suņa vai kaķa vidē, kam piemīt ar darbošanos vai uzturvērtību saistītas īpašības un kas var izraisīt un apmierināt suņa vai kaķa zinātkāri un ēstgribu vai motivēt to fiziskām aktivitātēm;

32) “piesiešana” ir suņa vai kaķa piesiešana enkurpunktam vai priekšmetam, lai to noturētu vēlamajā vietā vai ierobežotu tā pārvietošanos;

33) “konteiners” ir jebkurš sprosts, kaste, būris, tvertne vai pārvietojama konstrukcija, ko izmanto suņu vai kaķu norobežošanai;

34) “atbildīgas īpašumtiesības” ir suņa vai kaķa īpašnieka vai suņa vai kaķa nākamā īpašnieka uzvedības kopums, kas ir savienojams ar apņemšanos pildīt dažādus pienākumus, kuri ir vērsti uz suņa vai kaķa veselības, ar uzvedību saistītu, vides un fizisko vajadzību apmierināšanu, un samazināt riskus, ko suns vai kaķis varētu radīt sabiedrībai, citiem dzīvniekiem vai videi;

35) “lolojumdzīvnieka īpašnieks” ir fiziska vai juridiska persona, kurai pieder suns vai kaķis kā lolojumdzīvnieks;

36) “lolojumdzīvnieks” ir suns vai kaķis, kas pieder paša priekam vai kopā būšanai;

37) "ātrās brīdināšanas sistēma" (*iRASFF*) ir elektroniskā sistēma, ar ko īsteno Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 178/2002[18] 50. pantā aprakstīto ātrās brīdināšanas sistēmu un Regulas (ES) 2017/625 attiecīgi 102. līdz 108. pantā aprakstītās dalībvalstu administratīvās palīdzības un sadarbības procedūras;

38) "*APS* tīkls" ir tīkls, kuru veido Komisija un koordinācijas institūcijas, ko dalībvalstis izraudzījušās saskaņā ar Regulas (ES) 2017/625 103. panta 1. punktu , lai veicinātu informācijas apmaiņu starp kompetentajām iestādēm;

39) "nekomerciāla pārvietošana" ir nekomerciāla pārvietošana, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2016/429[19] 4. panta 14. punktā, ja attiecīgais lolojumdzīvnieks ir suns vai kaķis.

---

[18] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 178/2002 (2002. gada 28. janvāris), ar ko paredz pārtikas aprites tiesību aktu vispārīgus principus un prasības, izveido Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādi un paredz procedūras saistībā ar pārtikas nekaitīgumu (OV L 31, 1.2.2002., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2002/178/oj).

[19] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/429 (2016. gada 9. marts) par pārnēsājamām dzīvnieku slimībām un ar ko groza un atceļ konkrētus aktus dzīvnieku veselības jomā ("Dzīvnieku veselības tiesību akts") (OV L 84, 31.3.2016., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/429/oj).

II nodaļa
Objektu operatoru pienākumi

5. pants

Atbrīvojumi no šajā nodaļā noteiktajiem pienākumiem

1. Audzēšanas objektam, kurā iegūst ne vairāk kā divus metienus kalendārajā gadā laišanai tirgū, piemēro tikai 6. pantā un 7. panta 1., 3., 4. un 5. punktā, 8., 9. un 11. pantā, 14. panta 2., 3. un 4. punktā, 15. panta 3., 4. un 8. punktā, 16. panta 1. punkta b), c) un d) apakšpunktā, 17. panta 2., 3. 5. un 7. punktā, 18. pantā, 19. panta 1.un 3. punktā, kā arī I pielikuma 3. un 4.3. punktā noteiktos pienākumus.

2. Patversmēm, kurās nekad netur vairāk kā 15 suņus vai kaķus, vai jebkurām pagaidu mājām piemēro tikai tos pienākumus, kas noteikti 6. pantā, 7. panta 1., 2., 3., 4. un 5. punktā, 9. pantā, 11. pantā, 14. panta 2., 3. un 4. punktā, 15. panta 3., 4. un 8. punktā, 16. panta 1. punkta a), b), c) un d) apakšpunktā, 17. panta 2., 3. 5. un 7. punktā, 18. pantā, kā arī I pielikuma 4.3. punktā.

6. pants

Vispārēji labturības principi

Operatori attiecībā uz to objektā audzētajiem vai turētajiem suņiem vai kaķiem piemēro šādus vispārējus labturības principus:

a) suņiem un kaķiem nodrošina ūdeni un barību tādā kvalitātē un daudzumā, kas nodrošina tiem pienācīgu barošanu un hidratāciju;

b) suņus un kaķus tur tādā fiziskā vidē, kas ir pienācīga un tiek regulāri tīrīta, un kas ir droša un ērta, jo īpaši vietas, gaisa kvalitātes, temperatūras, gaismas un aizsardzības pret sliktiem klimatiskajiem apstākļiem ziņā, un kas ir pietiekami liela, lai nepieļautu pārpildītību un ļautu brīvu pārvietošanos;

c) suņus un kaķus tur drošībā un tīrībā un nodrošina, ka tiem ir laba veselība, novēršot slimības, ievainojumus un sāpes, jo īpaši saistībā ar pārvaldību, aprūpes metodēm un audzēšanas metodēm;

d) suņus un kaķus tur vidē, kas tiem ļauj paust sugai raksturīgu un sociāli nekaitīgu uzvedību un veidot pozitīvas attiecības ar cilvēkiem;

e) suņus un kaķus tur tā, lai optimizētu to mentālo stāvokli, novēršot vai samazinot negatīvos stimulus, kā arī maksimāli palielinot pozitīvu stimulu gūšanas iespējas ilguma un intensitātes ziņā, novēršot anormālas atkārtotas un citas uzvedības rašanos, kura liecina par dzīvnieku labturības trūkumu, un ņemot vērā dzīvnieka dažādās pamatvajadzības, kas minētas a) līdz d) punktā.

7. pants

Vispārēji labturības pienākumi

1. Operatori ir atbildīgi par to objektos turēto un to atbildībā un kontrolē esošo suņu un kaķu labturību un ir atbildīgi par jebkādu risku minēto dzīvnieku labturībai mazināšanu.

2. Atbildība par pagaidu mājām gulstas uz operatoru, kura uzdevumā suņi vai kaķi tiek turēti. Šādi operatori pagaidu mājās kopā nekad neizvieto vairāk par pieciem suņiem vai kaķiem vai vienu metienu ar vai bez mātes un sniedz pagaidu ģimenei atbilstīgu informāciju par dzīvnieku labturības pienākumiem, kā arī par suņu vai kaķu individuālajām vajadzībām, un nodrošina, ka pagaidu mājas pilda šajā regulā noteiktos attiecīgos pienākumus.

   Dalībvalsts, kurā atrodas pagaidu mājas, var atļaut pagaidu mājās ievietot lielāku skaitu suņu, kaķu vai metienu ar noteikumu, ka pagaidu māju telpās ir pietiekami daudz vietas, tostarp āra platības, un ka pagaidu mājās ir pietiekams skaits dzīvnieku aprūpētāju, lai nodrošinātu suņu vai kaķu labturību.

3. Operatori ne pret vienu suni vai kaķi neizturas cietsirdīgi, tos neizmanto ļaunprātīgi un nepieļauj sliktu izturēšanos pret tiem, tostarp liekot tiem piedalīties darbībās, kas varētu izraisīt nežēlīgu, ļaunprātīgu vai sliktu izturēšanos pret operatora audzētiem vai turētiem suņiem vai kaķiem.

4. Operatori nepamet suņus vai kaķus, ko tie audzē vai tur.

5. Pirms operatori pārtrauc darbības objektā, tie nodrošina, ka tur turētie suņi vai kaķi tiek izmitināti jaunā mājvietā, vai nu pašiem kļūstot par lolojumdzīvnieka suņa vai kaķa īpašniekiem, vai nododot citiem operatoriem vai dzīvnieku ieguvējiem atbildību par suņiem un kaķiem vai īpašumtiesības uz tiem.

6. Operatori nodrošina, ka suņus un kaķus aprūpē tāds skaits dzīvnieku aprūpētāju, kas ir pietiekams, lai apmierinātu to objektos turēto suņu vai kaķu labturības vajadzības, un ka minētajiem aprūpētājiem ir kompetences, kas nepieciešamas saskaņā ar 12. pantu.

7. Operatori nodrošina to atbildībā esošo suņu un kaķu labturību, uzraugot uz dzīvnieku vajadzībām balstītos rādītājus attiecībā uz uzvedību un fizisko izskatu un attiecīgi rīkojoties, balstoties uz šādas uzraudzības rezultātiem.

8. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 28. pantu, ar kuriem papildina šo regulu, nosakot tādus ar dzīvniekiem saistītus rādītājus attiecībā uz uzvedību un fizisko izskatu, kas operatoriem jāizmanto uzraudzībā saskaņā ar šā panta 7. punktu, un metodes, ar kādām operatoriem tie jāvērtē.

8. pants

Pienākumi attiecībā uz audzēšanas stratēģijām

1. Audzēšanas objektu operatori nodrošina, ka viņu izmantotās audzēšanas stratēģijas līdz minimumam ierobežo suņu vai kaķu rašanās risku, kuriem ir tādi genotipi, kas saistīti ar nelabvēlīgu ietekmi uz minēto dzīvnieku veselību un labturību.

2. Audzēšanas objektu operatori neizmanto reprodukcijai suņus vai kaķus, kam ir pretdabiskas uzbūves iezīmes, kuras palielina risku, ka var tikt nelabvēlīgi ietekmēta šādu suņu un kaķu vai to pēcnācēju labturība. Pirms izvēlēties suni vai kaķi, kam varētu būt audzēšanai nozīmīgas pretdabiskas uzbūves iezīmes, operators apspriežas ar veterinārārstu vai neatkarīgu kvalificētu personu, kas darbojas veterinārārsta atbildībā. Minētais veterinārārsts vai neatkarīga kvalificēta persona novērtē, vai sunim vai kaķim ir pretdabiskas uzbūves iezīmes.

3. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 28. pantu, kas papildina šo regulu:

   a) nosakot to šā panta 1. punktā minēto genotipu īpašības, kurus ir jāizslēdz no reprodukcijas, kā arī to novērtēšanas metodes un uzskaites prasības;

b) nosakot tās šā panta 2. punktā minētās pretdabiskas uzbūves iezīmes, kas jāizslēdz no reprodukcijas, to novērtēšanas metodes un uzskaites prasības.

Pieņemot minētos deleģētos aktus, Komisija ņem vērā Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādes **(***EFSA***)** zinātnisko atzinumu, kā arī minēto deleģēto aktu sociālo un ekonomisko ietekmi.

Deleģētos aktus par pretdabiskām uzbūves iezīmēm pieņem līdz 2030. gada 30. jūnijam. Deleģētos aktus par attiecīgajiem genotipiem pieņem līdz 2036. gada 30. jūnijam.

4. Pārvaldot suņu un kaķu reprodukciju, ir aizliegtas šādas darbības:

a) pārošana starp vecākiem un pēcnācējiem, starp brāļiem/māsām, pusbrāļiem/pusmāsām vai starp vecvecākiem un to trešās radniecības pakāpes pēcnācējiem, ja vien to nav apstiprinājusi kompetentā iestāde, pamatojoties uz īpašu vajadzību saglabāt vietējās šķirnes ar ierobežotu ģenētisko fondu;

b) pārošana hibrīdu iegūšanas nolūkā.

9. pants

Paziņošana par objektiem un to reģistrācija

1. Operatori paziņo kompetentajām iestādēm par savu darbību, sniedzot par katru no saviem objektiem vismaz šādu informāciju:

a) operatora vārds vai nosaukums, adrese un kontaktinformācija;

b) objekta atrašanās vieta;

c) objekta veids: audzēšanas objekts, pārdošanas objekts, patversme vai pagaidu mājas;

d) objektā turēto suņu vai kaķu suga un – attiecībā uz audzēšanas objektiem – šķirne;

e) objekta kapacitāte, kas izteikta kā maksimālais suņu un kaķu skaits, ko var turēt objektā;

f) attiecībā uz audzēšanas objektiem – aplēstais metienu skaits, ko paredzēts ik gadu laist tirgū.

2. Operatori kompetentajai iestādei paziņo:

a) jebkuras izmaiņas attiecībā uz 1. punktā minēto informāciju;

b) attiecīgā gadījumā – plānoto darbības pārtraukšanas datumu – ne vēlāk kā piecas darbdienas pirms minētā datuma.

3. Dalībvalstis izmanto informāciju, kas sniegta saskaņā ar Regulas (ES) 2016/429 84. pantu. No operatoriem neprasa atkārtoti paziņot informāciju, kas jau sniegta saskaņā ar minēto pantu.

4. Kompetentā iestāde uztur objektu reģistru. Kompetentā iestāde minētajā nolūkā var izmantot reģistru, kas izveidots, ievērojot Regulas (ES) 2016/429 101. panta 1. punkta a) apakšpunktu.

10. pants

Pienākums saņemt audzēšanas objektu apstiprinājumu

1. Audzēšanas objektu operatori, kuri vai nu iegūst vai plāno iegūt vairāk nekā piecus metienus kalendārajā gadā, vai kuri pastāvīgi, kopā rēķinot, tur vairāk nekā piecas kuces vai kaķenes jebkurā konkrētā laikposmā, laiž tirgū suņus vai kaķus tikai pēc tam, kad kompetentā iestāde ir apstiprinājusi to audzēšanas objektu.

2. Kompetentā iestāde veic pārbaudes uz vietas, lai pārliecinātos, vai audzēšanas objekts atbilst šīs regulas prasībām. Dalībvalstis var atļaut šādas pārbaudes veikt attālināti ar noteikumu, ka izmantotie attālinātas komunikācijas līdzekļi sniedz kompetentajai iestādei pietiekamu pierādījumu, ka veiktās pārbaudes būs uzticamas. Kompetentā iestāde apstiprinājuma sertifikātus piešķir tikai tādiem audzēšanas objektiem, kas atbilst šīs regulas prasībām.

3. Kompetentā iestāde nodrošina publiski pieejamu sarakstu, kurā par katru apstiprināto audzēšanas objektu iekļauj šādu informāciju:

a) objekta nosaukumu, kontaktinformāciju un, ja pieejams, tīmekļa vietnes URL;

b) objekta adresi;

c) operatora nosaukumu;

d) sugas un attiecīgā gadījumā šķirnes, kas saistītas ar apstiprinātajām objekta darbībām;

e) unikālo apstiprinājuma numuru, ko objektam piešķīrusi kompetentā iestāde, un apstiprināšanas un darbību izbeigšanas datumu.

11. pants

Pienākums informēt par atbildīgām īpašumtiesībām

1. Operatori rakstveidā sniedz personai, kura iegādājusies suni vai kaķi, informāciju, kas tai vajadzīga, lai nodrošinātu dzīvnieka labturību, tostarp informāciju par atbildīgām īpašumtiesībām un par dzīvnieka īpašajām vajadzībām saistībā ar barošanu, aprūpi, veselību un mājvietu, kā arī informāciju par vajadzībām, kas saistītas ar tā uzvedību un veselības vēsturi.

2. Rakstveida informācijā par suņa vai kaķa veselības vēsturi, kas minēta pirmajā daļā, iekļauj vismaz šādus datus:

   a) dzīvnieka vakcinācijas statusu;

   b) jebkurus operatoram zināmos medicīniskos stāvokļus vai noslieci uz slimībām, tostarp alerģijām, un jebkurus operatoram pieejamos suņu vai kaķu diagnostisko testu rezultātus.

   Ja informācija par suņa vai kaķa veselības vēsturi ir izklāstīta dokumentā, kas nepieciešams saskaņā ar Regulu (ES) 2016/429, operators minēto dokumentu nosūta dzīvnieka ieguvējam.

12. pants

Dzīvnieku aprūpētāju kompetences dzīvnieku labturības jomā

1. Dzīvnieku aprūpētājiem, izņemot brīvprātīgos patversmēs un praktikantus, kuri darbojas kompetenta dzīvnieku aprūpētāja uzdevumā, ir šādas kompetences attiecībā uz suņiem un kaķiem, kurus viņi aprūpē:

   a) izpratne par dzīvnieku bioloģisko uzvedību un fizioloģiskajām un etoloģiskajām vajadzībām;

   b) spēja atpazīt dzīvnieku izpausmes, arī jebkādas ciešanu pazīmes, kā arī noteikt un veikt šādos gadījumos piemērotus to mazināšanas pasākumus ;

   c) spēja piemērot labu dzīvnieku pārvaldības praksi, tostarp operanto kondicionēšanu un pozitīvo nostiprināšanu, lietot un uzturēt aprīkojumu, ko izmanto viņu aprūpē esošajiem suņiem un kaķiem, un līdz minimumam samazināt jebkādu risku minēto suņu un kaķu labturībai, novēršot to ciešanas;

   d) zināšanas par aprūpētāju pienākumiem saskaņā ar šo regulu.

2. Šā panta 1. punktā minētās kompetences var iegūt izglītības, apmācības vai profesionālās pieredzes ceļā. Nosakot, vai dzīvnieku aprūpētājam ir minētās kompetences, ņem vērā tikai dokumentētu izglītību, apmācību vai profesionālo pieredzi.

3. Operatori nodrošina, ka vismaz viens dzīvnieku aprūpētājs, kas nav objekta brīvprātīgais vai praktikants, ir pabeidzis 22. pantā minētos apmācības kursus. Operatori nodrošina, ka minētais dzīvnieku aprūpētājs nodod savas zināšanas citiem objekta dzīvnieku aprūpētājiem.

4. Komisija pieņem īstenošanas aktus, ar kuriem nosaka minimālās prasības attiecībā uz šā panta 2. punktā minēto formālo izglītību, apmācību vai profesionālo pieredzi, kas vajadzīga, lai noteiktu, vai dzīvnieku aprūpētājam ir 1. punktā minētās kompetences, un attiecībā uz 3. punktā minētajiem apmācības kursiem.

Īstenošanas aktu par 3. punktā minētajiem apmācību kursiem pieņem līdz ... [trīs gadi no šīs regulas spēkā stāšanās dienas].

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 29. pantā.

13. pants

Konsultatīvi apmeklējumi labturības apstākļu pārbaudei

1. Operatori :

a) nodrošina, ka to atbildībā esošos objektus apmeklē veterinārārsts, lai apzinātu un izvērtētu visus riska faktorus, kas saistīti ar suņu un kaķu labturību, un sniegtu operatoram ieteikumus par pasākumiem, kuri veicami, lai novērstu šādus riskus sākotnēji līdz ... [datums trīs gadi no šīs regulas spēkā stāšanās dienas] vai vienu gadu pēc jauna objekta paziņošanas un pēc tam pēc vajadzības, pamatojoties uz kompetento iestāžu veiktu riska analīzi, vai reizi gadā, ja dalībvalstis to paredz savos valsts tiesību aktos;

b) glabā ierakstus par a) apakšpunktā minētā veterinārārsta apmeklējuma laikā izdarītajiem konstatējumiem un par turpmākajiem pasākumiem, kas ar tiem saistīti, vismaz četrus gadus no apmeklējuma dienas un pēc pieprasījuma dara minētos ierakstus pieejamus kompetentajām iestādēm, kā arī veterinārārstiem, kas veic turpmākus konsultatīvus apmeklējumus.

2. Līdz ... [datums 24 mēneši no šīs regulas spēkā stāšanās dienas] Komisija pieņem deleģētos aktus saskaņā ar 28. pantu, kuri papildina šo pantu, paredzot minimālos kritērijus, kas veterinārārstam jānovērtē konsultatīvā apmeklējuma laikā labturības apstākļu pārbaudes nolūkā.

14. pants

Barošana un dzirdināšana

1. Operatori nodrošina, ka suņi un kaķi tiek baroti saskaņā ar I pielikuma 1. punktā noteiktajām prasībām .

2. Turklāt operatori nodrošina, ka suņi vai kaķi tiek pienācīgi baroti un dzirdināti, tos nodrošinot ar:

   a) tīru un svaigu ūdeni *ad libitum*;

   b) tādu barību pietiekamā daudzumā un kvalitātē, kas apmierina suņu un kaķu fizioloģiskās, ar uzturu un vielmaiņu saistītās vajadzības un ir daļa no barības, kura pielāgota suņu vai kaķu vecumam, šķirnei, kategorijai, aktivitātes līmenim, veselībai un reproduktīvajam stāvoklim, ar vispārēju mērķi panākt un uzturēt tiem labu veselību;

   c) barību, kura nesatur vielas, kas varētu radīt ciešanas;

   d) barību tādā veidā, lai izvairītos no pēkšņām izmaiņām un nodrošinātu labi funkcionējošu kuņģa un zarnu trakta sistēmu, jo īpaši atšķiršanas posmā.

3. Operatori nodrošina, ka barošanas un dzirdināšanas telpas tiek uzturētas tīras un ir izveidotas un uzstādītas tā, lai:

   a) visiem suņiem vai kaķiem nodrošinātu vienlīdzīgu piekļuvi pietiekamam barības un ūdens daudzumam un līdz minimumam samazinātu konkurenci starp tiem;

b) līdz minimumam samazinātu barības vai ūdens izšļakstīšanos vai izbiršanu, kā arī novērstu kontamināciju ar kaitīgiem fiziskiem, ķīmiskiem vai bioloģiskiem piesārņotājiem;

c) novērstu ievainojumus, noslīkšanu vai citu kaitējumu suņiem vai kaķiem;

d) tās būtu viegli iztīrīt un dezinficēt slimību izplatīšanās novēršanas nolūkā.

4. Ja veterinārārsts rakstveidā ir sniedzis attiecīgu ieteikumu, operatori var pielāgot barošanas un dzirdināšanas biežumu atsevišķam sunim vai kaķim. Operatori glabā ierakstu ar minēto rakstveida ieteikumu visu minēto pasākumu darbības laiku.

15. pants

Izmitināšana

1. Audzēšanas objektu un pārdošanas objektu operatori rūpējas par to, lai suņiem un kaķiem tiktu nodrošinātas novietnes atbilstoši I pielikuma 2. punkta prasībām. Patversmju operatori rūpējas par to, lai suņiem un kaķiem tiktu nodrošinātas novietnes atbilstoši I pielikuma 2.2. punkta prasībām.

2. Operatori nodrošina, ka:

a) objekti, kuros suņi vai kaķi tiek turēti, un tajos izmantotais aprīkojums ir piemērots šajos objektos turēto suņu vai kaķu veidam un skaitam un nodrošina nepieciešamo piekļuvi visiem suņiem vai kaķiem un to rūpīgu pārbaudi;

b) visi objekta būvelementi, tostarp grīdas segums un jumts un starpsienas, kā arī suņu vai kaķu vajadzībām izmantotais aprīkojums ir pienācīgi konstruēti un tiek pienācīgi uzturēti, lai nodrošinātu, ka tie nerada nekādu risku suņu vai kaķu labturībai;

c) visi objekta būvelementi, tostarp grīdas segums, jumts un starpsienas, kā arī suņu vai kaķu vajadzībām izmantotais aprīkojums, tiek uzturēti tīri, lai nodrošinātu, ka tie nerada nekādu risku suņu vai kaķu labturībai;

d) audzēšanas un pārdošanas objektos, kuros suņus vai kaķus tur iekštelpās, putekļu līmenis, temperatūra un relatīvais gaisa mitrums un gāzes koncentrācija suņiem vai kaķiem nenodara kaitējumu, un ventilācija tajos ir pietiekama, lai izvairītos no to pārkaršanas ;

e) suņiem vai kaķiem ir pietiekami daudz vietas, lai tie varētu brīvi pārvietoties un atbilstīgi savām vajadzībām paust sugai specifisko uzvedību, dodot iespēju nošķirties un atpūsties;

f) suņiem vai kaķiem ir tīras, ērtas un sausas atpūtas vietas, kas ir pietiekami lielas un lielā skaitā, lai nodrošinātu, ka visi suņi vai kaķi var vienlaicīgi apgulties un atpūsties dabiskā stāvoklī;

g) ir izveidotas piemērotas konstrukcijas un nodrošināti attiecīgi pasākumi suņiem vai kaķiem, ko tur ārpus telpām, lai tos aizsargātu no nelabvēlīgiem laikapstākļiem, tostarp, lai novērstu termisko stresu, saules apdegumus un apsaldējumus.

3. Operatori netur suņus vai kaķus konteineros .

Tomēr konteinerus drīkst izmantot pārvadāšanai, atsevišķu suņu vai kaķu īslaicīgai izolācijai, dalībai skatēs, izstādēs un konkursos, kucēniem vai kaķēniem, kuriem ir pazemināta termoregulācijas spēja, un kucēniem vai kaķēniem kopā ar to mātēm, ar nosacījumu, ka līdz minimumam samazina attiecīgo suņu un kaķu stresu un novērš ciešanas un ka tie spēj nostāties, apgriezties un apgulties dabiskā pozā.

4. Operatori suņus, kas vecāki par astoņām nedēļām, netur tikai iekštelpās. Šādiem suņiem ik dienu ir piekļuve āra teritorijai vai tie tiek vesti pastaigās, lai ļautu tiem fiziski izkustēties, izpētīt teritoriju un socializēties. Šādas ikdienas piekļuves vai pastaigas minimālais kopējais ilgums ir viena stunda. Operators var atkāpties no šīm prasībām vienīgi pamatojoties uz veterinārārsta rakstveida atzinumu.

5. Ja kaķus tur kaķu voljēros, operatori projektē un konstruē atsevišķus norobežojumus tā, lai kaķi varētu brīvi pārvietoties un paust savu dabisko uzvedību.

6. Audzēšanas objektu un pārdošanas objektu operatori nodrošina, ka iekštelpās, kurās tur suņus un kaķus, tiek uzturēta piemērota termoneitrāla zona, kurā ņemts vērā to apmatojuma veids, vecums, lielums, šķirne un veselība.

7. Audzēšanas objektu un pārdošanas objektu operatori vajadzības gadījumā izmanto apkures vai dzesēšanas sistēmas savu objektu iekštelpu norobežojumos, lai uzturētu labu gaisa kvalitāti un piemērotu temperatūru un novērstu pārmērīgu mitrumu.

8. Operatori nodrošina, ka suņi vai kaķi atrodas gaismā un var uzturēties tumsā pietiekamus un nepārtrauktus laikposmus, kas ļautu saglabāt dabisko diennakts ritmu.

   Šā punkta pirmajā daļā minētajā kontekstā "gaisma" nozīmē dienas gaismu, ko vajadzības gadījumā papildina mākslīgais apgaismojums konkrētās dalībvalsts klimatisko apstākļu un ģeogrāfiskā stāvokļa dēļ.

9. Šā panta 2. punkta a), b), c), f) un g) apakšpunktu un 6., 7. un 8. punktu nepiemēro ne lauksaimniecības dzīvnieku sargsuņiem, ne ganu suņiem laikposmos, kad šādus suņus izmanto apsardzei vai ganīšanai sezonālas pārvietošanas ar kājām kontekstā. Šā panta 2. punkta f) apakšpunktu nepiemēro lauksaimniecības dzīvnieku sargsuņiem laikposmos, kad šādus suņus izmanto apmācībai.

16. pants

Veselība

1. Operatori nodrošina, ka:

a) suņus vai kaķus, par kuriem tie ir atbildīgi, vismaz reizi dienā pārbauda dzīvnieku aprūpētāji, un ka biežāk tiek pārbaudīti mazāk aizsargāti suņi un kaķi, piemēram, jaundzimuši, slimi vai ievainoti suņi un kaķi, kā arī grūsnas kuces un kaķenes;

b) suņus vai kaķus, kuru labturība ir apdraudēta, vajadzības gadījumā bez liekas kavēšanās pārvieto uz atsevišķu teritoriju un vajadzības gadījumā attiecīgi ārstē;

c) ja suņa vai kaķa, kura labturība ir apdraudēta, atveseļošanās nav iespējama un suns vai kaķis cieš stipras sāpes vai ciešanas, bez nepamatotas kavēšanās konsultējas ar veterinārārstu, lai izlemtu, vai suns vai kaķis ir eitanazējams, lai izbeigtu ciešanas, un, ja tas tā ir, lai veiktu eitanāziju, izmantojot anestēziju un atsāpināšanu;

d) tiek veikti pasākumi , lai novērstu un kontrolētu ārējos un iekšējos parazītus, kā arī tiek veiktas vakcinācijas, lai novērstu izplatītas slimības, ar kurām suņi vai kaķi varētu slimot;

e) veiktā vides uzlabošana nerada suņiem un kaķiem traumu vai bioloģiskas vai ķīmiskas kontaminācijas būtisku risku, kā arī nekādu citu risku veselībai.

Šā punkta pirmās daļas a) apakšpunktu nepiemēro audzēšanas objektos turētajiem lauksaimniecības dzīvnieku sargsuņiem laikposmos, kad šādus suņus izmanto sargāšanai vai apmācībai.

Dalībvalstis var piešķirt atbrīvojumus no pirmās daļas c) apakšpunkta ārkārtas gadījumos, ja nav iespējams bez nepamatotas kavēšanās sazināties ar veterinārārstu, ar noteikumu, ka ir ieviesti valstu noteikumi, lai nodrošinātu, ka:

i) jebkuru tūlītēju darbību, ar ko suņa vai kaķa dzīvību izbeidz ar minimālām sāpēm un ciešanām, izmantojot metodi, kas izraisa tūlītēju nāvi, veic apmācīta kompetenta persona;

ii) lai veiktu oficiālo kontroli saskaņā ar Regulu (ES) 2017/625, operators reģistrē atbrīvojuma izmantošanu.

2. Audzēšanas objektu operatori nodrošina, ka:

a) tiek veikti suņu vai kaķu veselības aizsardzības pasākumi saskaņā ar I pielikuma 3. punktu;

b) kuces vai kaķenes tiek izmantotas vaislai tikai pēc tam, kad ir sasniegušas minimālo vecumu un skeleta briedumu saskaņā ar I pielikuma 3. punktu , un tikai tad, ja tām nav diagnosticēta slimība, nav klīniskas slimības pazīmes vai nepastāv fiziski apstākļi, kas varētu negatīvi ietekmēt to grūsnību un labturību;

c) tiek ievērots kuču vai kaķeņu grūsnības maksimālais biežums saskaņā ar I pielikuma 3. punktu;

d) kaķenes netiek pārotas vai apsēklotas laktācijas periodā;

e) suņus un kaķus, ko – tostarp šīs regulas noteikumu dēļ – vairs neizmanto reprodukcijai, vai nu patur vai pārdod, atdod vai izmitina jaunā mājvietā, nevis nonāvē vai pamet.

17. pants

Ar uzvedību saistītās vajadzības

1. Operatori nodrošina, ka tiek veikti pasākumi, lai apmierinātu suņu un kaķu ar uzvedību saistītās vajadzības saskaņā ar I pielikuma 4. punktu.

2. Turklāt operatori netur suņus vai kaķus teritorijās, kas ierobežo to dabisko pārvietošanos, izņemot gadījumus, kad piemēro 15. panta 3. punkta otro daļu vai kad tiek veiktas šādas procedūras vai apstrāde:

a) fiziski izmeklējumi ;

b) suņu vai kaķu individuāla identifikācija vai šādas identifikācijas informācijas nolasīšana;

c) paraugu ņemšana un vakcinācija;

d) procedūras iedraudzināšanas, higiēnas, veselības vai reproduktīviem mērķiem, kas nav pārošana;

e) ārstēšana, tostarp ķirurģiska ārstēšana vai nozīmēta rehabilitācija.

3. Piesiešana ilgāk par vienu stundu ir aizliegta, izņemot gadījumus, kad to veic medicīniskās aprūpes laikā vai dalībai suņu vai kaķu demonstrējumos, izstādēs un konkursos.

4. Dalībvalstis var paredzēt izņēmumus no 3. punkta attiecībā uz suņiem, ko paredzēts izmantot militārajā dienestā, policijā un muitas dienestā un kurus tur audzēšanas vai pārdošanas objektos.

5. Operatori nodrošina, ka suņi vai kaķi tiek turēti apstākļos, kuros tie var paust sociāli nekaitīgu un sugai raksturīgu uzvedību un piedzīvot pozitīvas emocijas.

6. Operatori nodrošina, ka suņi vai kaķi var socializēties atbilstoši I pielikuma 4. punkta prasībām. Audzēšanas objektu operatoriem ir jābūt šādai socializācijai paredzētai dokumentētai stratēģijai.

Atkāpjoties no pirmās daļas, socializācijas prasības nepiemēro lauksaimniecības dzīvnieku sargsuņiem, kas tiek turēti audzēšanas objektos laikposmos, kad šādus suņus izmanto apsargāšanai vai apmācībai, vai ganu suņiem dzīvnieku sezonālas pārvietošanas laikā.

7. Operatori nodrošina, ka vides uzlabojumi tiek nodrošināti un ir pieejami visiem suņiem vai kaķiem, radot tiem stimulējošu vidi, radot tiem iespējas attīstīt un paust konkrētām šķirnēm raksturīgo uzvedību un mazinot to nervozitāti.

18. pants

Sāpīgi paņēmieni

1. Operatori nodrošina, ka kropļošana, tostarp ausu apgriešana, astes amputācija, nagu izgriešana vai cita daļēja vai pilnīga pirkstu amputācija un balss saišu vai kroku rezekcija, netiek veiktas, ja vien šādas darbības nav pamatotas ar medicīniskām indikācijām. Šādas medicīniskas indikācijas var būt profilaktiskas, vienīgi nolūkā saglabāt vai uzlabot suņu vai kaķu veselību vai novērst tiem savainojumus. Šādos gadījumos procedūru veic tikai ar anestēziju un ilgstošu atsāpināšanu un tikai veterinārārsts.

2. Medicīniskās indikācijas, kas pamato kropļošanu, un veiktās procedūras manipulācijas dokumentē veterinārārsts. Minēto dokumentu glabā operators, un to dod līdzi sunim vai kaķim, kad tas tiek pārvietots uz citu objektu vai pie cita īpašnieka. Operators dokumenta kopiju glabā pirmos trīs gadus pēc minētās pārvietošanas.

3. Atkāpjoties no 1. pantā minētā, dalībvalstis var atļaut ausu apgriešanu, kaķa ausi ierobojot vai ausij nogriežot galiņu, lai iezīmētu iepriekš klaiņojošus kaķus, kuri ir sterilizēti saskaņā ar klaiņojošu dzīvnieku sterilizācijas programmu.

4. Operators nodrošina, ka sterilizāciju veic tikai, izmantojot anestēziju un atsāpināšanu pēc tās, un tikai veterinārārsts. Tomēr dalībvalstis var atļaut vīrišķās kārtas kaķiem kastrāciju veikt licencētai veterinārai māsai.

5. Operatori nodrošina, ka netiek veiktas manipulācijas, kas rada sāpes vai ciešanas, tostarp:

a) ķermeņa daļu sasiešana, ja vien tas nav jādara medicīnisku iemeslu dēļ, un ierobežojot to līdz nepieciešamajam minimālajam laikposmam;

b) suņu vai kaķu spārdīšana, sišana, vilkšana, mešana vai spiešana;

c) elektriskās strāvas pielietošana suņiem vai kaķiem, ja vien to neveic medicīnisku iemeslu dēļ;

d) uzpurņu izmantošana, ja vien tas nav nepieciešams medicīnisku iemeslu dēļ vai dzīvnieku vai cilvēku drošības apsvērumu dēļ, ierobežojot to līdz nepieciešamajam minimālajam laikposmam, kura laikā suns vai kaķis tiek uzraudzīts;

e) dzelkšņu kaklasiksnu izmantošana;

f) savelkošu kaklasiksnu bez drošības gredzena izmantošana;

g) suņu vai kaķu celšana aiz ekstremitātēm, galvas, ausīm, astes vai spalvas vai pieaugušu suņu vai kaķu celšana, turot tos aiz ādas.

Dalībvalstis var paredzēt atbrīvojumus no pirmās daļas attiecībā uz suņiem, ko paredzēts izmantot militārajā dienestā, policijā un muitas dienestā.

19. pants

Skaistuma skates, izstādes un konkursi

1. Suņu un kaķu skaistuma skatēs, izstādēs un konkursos audzēšanas objektu un pārdošanas objektu operatori neizmanto suņus un kaķus, kuriem ir pretdabiskas uzbūves iezīmes, vai suņus un kaķus, kas ir kropļoti tādā veidā, kas pārveido to fiziskās īpašības.

2. Organizējot suņu un kaķu skaistuma skates, izstādes un konkursus, organizētāji no minētajām skatēm, izstādēm un konkursiem izslēdz suņus un kaķus, kuriem ir pretdabiskas uzbūves iezīmes, vai suņus un kaķus, kas ir kropļoti tādā veidā, kas pārveido to fiziskās īpašības.

III nodaļa
Suņu un kaķu apzīmēšana un reģistrēšana un prasības attiecībā uz tiešsaistes reklāmu un laišanu tirgū

20. pants

Suņu un kaķu identificēšana un reģistrēšana

1. Visus suņus un kaķus, kas tiek turēti objektos, laisti tirgū vai kas pieder lolojumdzīvnieku īpašniekiem vai citām fiziskām vai juridiskām personām, individuāli identificē ar vienu implantējamu transponderu, kas satur nolasāmu mikroshēmu, kura atbilst II pielikumā noteiktajām prasībām.

2. Operatori nodrošina, ka to objektos dzimušie suņi un kaķi tiek individuāli apzīmēti trīs mēnešu laikā pēc to dzimšanas un jebkurā gadījumā pirms dienas, kurā tie tiek laisti tirgū.

   Pārdošanas objektu un patversmju operatori, kā arī operatori, kas atbildīgi par suņu un kaķu ievietošanu pagaidu mājās, nodrošina, ka suņi un kaķi, kas nokļūst viņu objektos vai nonāk to atbildībā, tiek individuāli apzīmēti 30 dienu laikā pēc to ierašanās un jebkurā gadījumā pirms dienas, kad tos laiž tirgū.

Lolojumdzīvnieku īpašnieki un visas citas fiziskas vai juridiskas personas, kas nav operatori un kam pieder suņi vai kaķi, nodrošina, ka katrs suns vai kaķis tiek individuāli apzīmēts vēlākais tad, kad tas sasniedz trīs mēnešu vecumu, vai, ja suns vai kaķis tiek laists tirgū, pirms minētās tirgū laišanas dienas.

Transponderu implantēšanu veic veterinārārsts. Dalībvalstis var atļaut, ka personas, kas nav veterinārārsti, implantē transponderus, ar noteikumu, ka tās pieņem valstu noteikumus par minimālajām kvalifikācijām, kas vajadzīga šādām personām.

Ja suņi un kaķi ir individuāli apzīmēti ar implantējamu transponderu, kas satur mikroshēmu, saskaņā ar Savienības vai valsts tiesību aktiem pirms ... [datums: divi gadi no šīs regulas spēkā stāšanās dienas], tos uzskata par atbilstīgiem 1. punkta un šā punkta pirmās, otrās, trešās un ceturtās daļas prasībām, ja vien mikroshēma joprojām ir nolasāma.

3. Divu darbdienu laikā pēc tam, kad suņi un kaķi ir apzīmēti, veterinārārsts tos reģistrē 23. pantā minētajā valsts datubāzē. Dalībvalstis var atļaut reģistrāciju veikt personām, kas nav veterinārārsti, ar noteikumu, dalībvalstīs ir ieviesti pasākumi, lai nodrošinātu minēto personu datubāzē ievadītās informācijas precizitāti. Objektos turētos suņus vai kaķus reģistrē tā objekta operatora vārdā, kurš ir atbildīgs par attiecīgo suni vai kaķi. Attiecībā uz jebkurām citām fiziskām un juridiskām personām piederošiem suņiem un kaķiem reģistrāciju veic minēto personu vārdā.

Dalībvalstis var paredzēt atbrīvojumus no šā punkta pirmās daļas attiecībā uz militāriem, policijas un muitas suņiem.

4. Ja fiziskas personas dažkārt neregulāri laiž tirgū vai atdod suņus vai kaķus, neizmantojot tiešsaistes reklāmas, fiziskā vai juridiskā persona, kas nodod īpašumtiesības vai atbildību attiecībā uz suni vai kaķi, nodrošina, ka īpašumtiesību vai atbildības maiņa attiecībā uz suni vai kaķi tiek reģistrēta 23. pantā minētajā datubāzē divu nedēļu laikā no minētās nodošanas dienas saskaņā ar nosacījumiem, ko noteikusi par minēto datubāzi atbildīgā dalībvalsts.

5. Kaķa vai suņa nāves gadījumā operators, lolojumdzīvnieka īpašnieks vai fiziska vai juridiska persona, kurai pieder suns vai kaķis, nodrošina, ka bojāeja tiek reģistrēta 23. pantā minētajā datubāzē saskaņā ar nosacījumiem, ko noteikusi par minēto datubāzi atbildīgā dalībvalsts.

6. Ja transponders ir vai kļūst nesalasāms, operators vai par suni vai kaķi atbildīgā fiziskā vai juridiskā persona nodrošina, ka tiek implantēts jauns transponders un ka reģistrācija datubāzē tiek atjaunināta ar minētā jaunā transpondera identifikācijas numuru.

7. Šajā pantā noteiktās apzīmēšanas un reģistrācijas prasības piemēro šādi:

a) operatoriem un fiziskām vai juridiskām personām, kas suņus un kaķus laiž tirgū, no ... [četri gadi no šīs regulas stāšanās spēkā dienas];

b) lolojumdzīvnieku īpašniekiem un citām fiziskām vai juridiskām personām, kas nav operatori un kas suņus nelaiž tirgū: no ... [10 gadi no šīs regulas stāšanās spēkā dienas];

c) lolojumdzīvnieku īpašniekiem un citām fiziskām vai juridiskām personām, kas nav operatori un kas nelaiž kaķus tirgū: no ... [15 gadi no šīs regulas stāšanās spēkā dienas].

21. pants

Prasības attiecībā uz tiešsaistes reklāmu un laišanu tirgū

1. Kad operatori tiešsaistē reklamē suni vai kaķi, lai to laistu Savienības tirgū, tie nodrošina, ka reklāmā ar skaidri redzamiem un trekniem burtiem ir iekļauts šāds brīdinājums:

   "Dzīvnieks nav rotaļlieta. Pieņemt dzīvnieku – tas ir lēmums, kas maina dzīvi. Jūsu pienākums ir nodrošināt dzīvnieka veselību un labturību un nepamest to.".

2. Ja fiziskas vai juridiskas personas, kas nav operatori, tiešsaistē reklamē suni vai kaķi, lai to laistu Savienības tirgū, tās nodrošina, ka reklāmā tiek iekļauts brīdinājums par atbildīgām īpašumtiesībām, izmantojot vai nu 1. punktā izklāstīto formulējumu, vai citu formulējumu ar tādu pašu nozīmi.

3. Laižot suni vai kaķi Savienības tirgū, fiziska vai juridiska persona, kas suni vai kaķi laiž tirgū, dzīvnieka ieguvējam nodrošina :

   a) pierādījumu par suņa vai kaķa apzīmēšanu un reģistrāciju saskaņā ar 20. pantu;

b) šādu informāciju par suni vai kaķi:

i) sugu;

ii) dzimumu;

iii) dzimšanas datumu un valsti; kā arī

iv) attiecīgā gadījumā šķirni.

Ja fiziska vai juridiska persona tiešsaistē reklamē suni vai kaķi nolūkā to laist Savienības tirgū, minētā persona izmanto sistēmu, kas minēta 5. punktā, lai ģenerētu unikālu verifikācijas identifikatoru. Minētā persona minēto identifikatoru iekļauj reklāmā kopā ar tīmekļa saiti uz sistēmu, kas minēta 5. punktā.

Sistēma, kas minēta 5. punktā, ļauj ieguvējiem pārbaudīt tiešsaistē reklamēto suņu vai kaķu apzīmēšanas, reģistrācijas un īpašumtiesību autentiskumu.

4. Atbilstoši Regulas (ES) 2022/2065 31. pantam tiešsaistes platformu nodrošinātāji nodrošina, lai viņu tiešsaistes saskarne būtu izstrādāta un organizēta tā, ka tā atvieglo operatoriem vai citām fiziskām vai juridiskām personām, kuras laiž tirgū suņus vai kaķus, šā panta 1., 2. un 3. punktā paredzēto pienākumu izpildi, un redzamā veidā informē ieguvējus par iespēju verificēt suņa vai kaķa apzīmēšanas, reģistrācijas un īpašumtiesību autentiskumu, izmantojot tīmekļa saiti uz tiešsaistes verificēšanas sistēmu, kas minēta šā panta 5. punktā.

Tikai fiziskā vai juridiskā persona, kas laiž tirgū suņus vai kaķus, ir atbildīga par tās informācijas precizitāti, kas sniegta, izmantojot tiešsaistes platformas saskarni. Neko šajā punktā neinterpretē kā tiešsaistes platformas nodrošinātājam uzliktu vispārējas pārraudzības pienākumu Regulas (ES) 2022/2065 8. panta nozīmē.

5. Komisija nodrošina, ka tiešsaistes verificēšanas sistēma tiešsaistē reklamēto suņu vai kaķu apzīmēšanas, reģistrācijas un īpašumtiesību autentiskuma automatizētas pārbaudes veikšanai, izmantojot 23. pantā minēto datubāzi, ir pieejama tiešsaistē publiski un bez maksas un ģenerē unikālu verifikācijas identifikatoru, kas minēts šā panta 3. punkta otrajā daļā. Komisija var uzticēt šīs sistēmas izstrādi, uzturēšanu un darbības nodrošināšanu neatkarīgai vienībai. Minēto neatkarīgo vienību konkrētajam uzdevumam izraugās publiskā atlases procesā, ievērojot attiecīgos Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES, Euratom) 2024/2509[20] VII sadaļas noteikumiem. Sistēma nodrošina:

a) suņa vai kaķa identifikācijas, reģistrācijas un īpašumtiesību autentiskuma uzticamu verifikāciju, izmantojot šīs regulas 23. pantā minētās valstu datubāzes,

[20] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) 2024/2509 (2024. gada 23. septembris) par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam (OV L, 2024/2509, 26.9.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

b) datu aizsardzības ievērošanu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulām (ES) 2018/1725[21] un (ES) 2016/679[22].

6. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros nosaka:

a) informāciju, kas fiziskām un juridiskām personām, kuras laiž tirgū suņus vai kaķus, jāsniedz kā suņu un kaķu apzīmēšanas un reģistrācijas pierādījums saskaņā ar 3. punkta a) apakšpunktu;

b) informāciju, kas fiziskām un juridiskām personām, kuras reklamē suņus vai kaķus, jāsniedz 5. punktā minētajā verifikācijas sistēmā, lai pierādītu reklamētā suņa vai kaķa apzīmēšanas, reģistrācijas un īpašumtiesību autentiskumu;

c) šādus 5. punktā minētās sistēmas aspektus:

i) sistēmas galvenās funkcijas;

ii) ar sistēmu saistītās tehniskās, elektroniskās un kriptogrāfiskās prasības;

---

21 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1725 (2018. gada 23. oktobris) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Savienības iestādēs, struktūrās, birojos un aģentūrās un par šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 45/2001 un Lēmumu Nr. 1247/2002/EK (OV L 295, 21.11.2018., 39. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj).

22 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula) (OV L 119, 4.5.2016., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj).

iii) procedūras posmus, kas jāievēro, un informāciju, kas jāsniedz fiziskajai vai juridiskajai personai, kura suni vai kaķi laiž tirgū, un pasākumus un informāciju, kas vajadzīga dzīvnieka ieguvējam, lai tiešsaistes verifikācijas sistēma darbotos.

Īstenošanas aktus, kas minēti a) apakšpunktā, pieņem līdz ... [divi gadi no šīs regulas spēkā stāšanās dienas], un īstenošanas aktu, kas minēts b) un c) apakšpunktā, pieņem līdz ... [trīs gadi no šīs regulas spēkā stāšanās dienas].

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 29. pantā.

IV nodaļa
Kompetentās iestādes

22. pants

Apmācība

1. Piemērojot 12. pantu, kompetentās iestādes ir atbildīgas par:

   a) apmācību kursu pieejamību dzīvnieku aprūpētājiem;

   b) šā punkta a) apakšpunktā minēto apmācības kursu satura apstiprināšanu saskaņā ar minimālajām prasībām, kas noteiktas 12. panta 4. punktā minētajos īstenošanas aktos;

   c) to dzīvnieku aprūpētāju sertificēšanu, kuri ir sekmīgi pabeiguši a) apakšpunktā minētos apmācības kursus.

   Kompetentās iestādes var deleģēt pirmās daļas c) apakšpunktā minētā uzdevuma veikšanu apmācību kursu organizatoriem.

2. Eiropas Savienības Dzīvnieku labturības references centrs, kas izraudzīts saskaņā ar Regulas (ES) 2017/625 95. pantu, var izstrādāt mācību materiālu modeļus un ieteikumus kompetentajām iestādēm vai citiem mācību kursu organizatoriem.

23. pants

Suņu un kaķu datubāzes

1. Dalībvalstis ir atbildīgas par datubāžu izveidi un uzturēšanu apzīmētu suņu un kaķu reģistrācijai saskaņā ar 20. panta 1. un 2. punktu, 26. panta 3. punktu un 26. panta 4. punkta otro daļu.

2. Minētajā nolūkā dalībvalstis var izmantot datubāzes, ko uztur cita dalībvalsts, pamatojoties uz atbilstīgu vienošanos starp minētajām dalībvalstīm.

3. Dalībvalstis nodrošina, ka to datubāzes, kā minēts 1. punktā, atbilst prasībām, kas noteiktas 4. punkta otrās daļas b) apakšpunktā minētajā īstenošanas aktā, lai nodrošinātu to sadarbspēju.

4. Komisija izveido un uztur indeksētu datubāzi, kurā ietverts minimālais lauku kopums, kas noteikts šā punkta otrās daļas b) apakšpunktā minētajos īstenošanas aktos. Komisija var uzticēt minētās indeksētās datubāzes izstrādi, uzturēšanu un darbību neatkarīgai vienībai pēc publiskas atlases procesa, ievērojot attiecīgos Regulas (ES, Euratom) 2024/2509 VII sadaļas noteikumus.

Komisija pieņem īstenošanas aktus, paredzot detalizēti izstrādātus noteikumus par:

a) šā panta 1. punktā minēto datubāžu minimālo saturu;

b) sadarbspēju starp dalībvalstu datubāzēm un indeksēto datubāzi, tostarp minimālo lauku kopumu, kas jānosūta uz indeksēto datubāzi, un nosūtīšanas intervāliem;

c) to funkcionalitāti attiecībā uz pierādījuma sniegšanu par suņa vai kaķa apzīmēšanu un reģistrāciju, kā minēts 21. panta 3. punkta a) apakšpunktā;

d) reģistru, kurā dalībvalstis deklarēs savas datubāzes, un parametriem, kas vajadzīgi, lai minētās datubāzes savstarpēji savienotu saskaņā ar noteikumiem, kas noteikti, ievērojot b) apakšpunktu;

e) starpsavienojumu starp šā panta 1. punktā minētajām dalībvalstu datubāzēm, lolojumdzīvnieku ceļotāju datubāzi, kas minēta 26. panta 4. punktā, un attiecīgā gadījumā – oficiālo kontroļu informācijas pārvaldības sistēmu (*IMSOC*).

Komisija otrās daļas a) un c) apakšpunktā minētos īstenošanas aktus pieņem līdz ... [datums: divi gadi no šīs regulas spēkā stāšanās dienas]. Tā pieņem otrās daļas b), d) un e) apakšpunktā minētos īstenošanas aktus līdz ... [trīs gadi no šīs regulas spēkā stāšanās dienas].

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 29. pantā.

24. pants

Datu vākšana par dzīvnieku labturību un ziņošana

1. Kompetentās iestādes vāc, analizē un publicē III pielikumā izklāstītos datus par dzīvnieku labturību.

2. Kompetentās iestādes reizi trijos gados līdz 31. augustam elektroniskā formātā sagatavo un nosūta Komisijai ziņojumu par III pielikumā paredzētajiem datiem. Pirmo šādu ziņojumu sagatavo un nosūta Komisijai līdz ... [datums 6 gadi no šīs regulas spēkā stāšanās dienas]. Katrā ziņojumā iekļauj iepriekšējos trīs gados savākto datu kopsavilkumu.

3. Komisija var pieņemt īstenošanas aktus, kuros nosaka saskaņotu metodiku attiecībā uz III pielikumā paredzēto datu vākšanu par dzīvnieku labturību un izveido šā panta 2. punktā minētā ziņojuma paraugu. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 29. pantā.

25. pants

Datu aizsardzība

1. Dalībvalstu kompetentās iestādes ir pārziņi Regulas (ES) 2016/679 nozīmē attiecībā uz to personas datu apstrādi, kas savākti saskaņā ar šīs regulas 9. un 10. pantu, kā arī saskaņā ar šīs regulas 23. panta 1. punktu, ja tos izmanto oficiālas kontroles nolūkos.

   Komisija ir pārzinis Regulas (ES) 2018/1725 nozīmē attiecībā uz to personas datu apstrādi, kas savākti saskaņā ar šīs regulas 21. panta 5. punktu, 23. panta 1. un 4. punktu un 26. panta 4. punkta trešo daļu, ja minētos datus izmanto, lai nodrošinātu atbilstību Regulas (ES) 2017/625 108. pantam un ziņošanas pienākumiem saskaņā ar šo regulu.

   Ikvienai personai, kurai ir piekļuve pirmajā un otrajā daļā minētajiem personas datiem, ir aizliegts izpaust jebkādus personas datus, par kuriem informācija iegūta, attiecīgajām personām veicot savus pienākumus, vai kā citādi saistībā ar šādu pienākumu veikšanu. Dalībvalstis un Komisija veic visus atbilstīgos pasākumus, lai īstenotu minēto aizliegumu.

Personas datus, kas savākti saskaņā ar pirmo un otro daļu, neizmanto citiem mērķiem, kā vien turpmāk minētajiem:

a) dalībvalstu kompetento iestāžu oficiālām kontrolēm attiecībā uz atbilstību šīs regulas labturības un izsekojamības prasībām un atbilstību Regulai (ES) 2016/429, tostarp krāpnieciskas prakses atklāšanai; un

b) pārbaudēm, kā Komisija pilda savus pienākumus saskaņā ar Regulas (ES) 2017/625 108. pantu un tās ziņošanas pienākumus saskaņā ar šo regulu.

2. Personas datus, kas minēti 1. punktā, glabā šādus laikposmus:

a) attiecībā uz 9. un 10. pantu — 10 gadus pēc objekta darbības izbeigšanas dienas;

b) attiecībā uz 21. panta 5. punktu — 18 mēnešus pēc 21. panta 3. punkta otrajā daļā minētā identifikatora ģenerēšanas;

c) attiecībā uz 23. panta 1. un 4. punktu — 25 gadus pēc suņa vai kaķa pirmās reģistrācijas datubāzē, kas minēta minētajā pantā, vai piecus gadus pēc suņa vai kaķa nāves reģistrēšanas minētajā datubāzē;

d) attiecībā uz 26. panta 4. punkta trešo daļu — piecus gadus pēc iepriekšējas paziņošanas dienas.

V nodaļa
Suņu un kaķu ievešana Savienībā

26. pants

Suņu un kaķu ievešana Savienībā

1. Suņus un kaķus drīkst ievest Savienībā nolūkā tos laist Savienības tirgū tikai tad, ja ir izpildīti šādi nosacījumi:

   a) tie ir audzēti un turēti saskaņā ar jebkuru no turpmāk minētajām prasībām:

      i) šīs regulas II nodaļā ietvertajām prasībām;

      ii) prasībām, ko saskaņā ar Regulas (ES) 2017/625 129. pantu Savienība atzinusi par līdzvērtīgām šīs regulas II nodaļā noteiktajām prasībām; vai

      iii) attiecīgā gadījumā — prasībām, kas ietvertas konkrētā nolīgumā starp Savienību un eksportētājvalsti.

   b) to izcelsme ir trešā valstī vai teritorijā un objektā, kas iekļauts sarakstā saskaņā ar Regulas (ES) 2017/625 126. un 127. pantu.

2. Regulas (ES) 2017/625 126. panta 2. punkta c) apakšpunktā minētajā oficiālajā sertifikātā, ko pievieno suņiem un kaķiem, kurus ieved Savienībā no trešām valstīm un teritorijām nolūkā laist tos Savienības tirgū, ietver apliecinājumu par atbilstību šā panta 1. punktam.

3. Suņus un kaķus, kurus ieved Savienībā nolūkā laist tos Savienības tirgū, pirms to ierašanās Savienībā veterinārārsts apzīmē ar implantējamu transponderu, kas satur nolasāmu mikroshēmu, kura atbilst II pielikumā noteiktajām prasībām.

Par suņu vai kaķu importu Savienībā atbildīgais operators nodrošina, ka veterinārārsts tos piecu darbdienu laikā pēc ievešanas Savienībā reģistrē 23. panta 1. punktā minētajā valsts datubāzē. Dalībvalstis var atļaut veikt reģistrāciju personām, kas nav veterinārārsti, ar noteikumu, ka tajās ir ieviesti pasākumi, kas nodrošina minēto personu datubāzē ievadītās informācijas precizitāti.

4. Par suņa vai kaķa nekomerciālu pārvietošanu no trešās valsts vai teritorijas uz Savienību īpašnieks iepriekš paziņo Savienības lolojumdzīvnieku ceļotāju datubāzei vismaz piecas darbdienas pirms tam, kad suns vai kaķis šķērso Savienības robežu, izņemot šādus gadījumus:

a) ja suni vai kaķi ieved Savienībā tieši no trešām valstīm vai no teritorijām, kas atbilst Komisijas Deleģētās regulas (ES) .../...[23] 17. panta 1. punkta a) apakšpunktā noteiktajiem nosacījumiem; un

b) ja suņi vai kaķi ir reģistrēti dalībvalsts datubāzē, kas minēta šīs regulas 23. panta 1. punktā.

Ja suns vai kaķis atrodas Savienībā ilgāk nekā sešus mēnešus, īpašnieks nodrošina, ka veterinārārsts to reģistrē uzturēšanās dalībvalsts datubāzē, kas minēta 23. panta 1. punktā, piecu darbdienu laikā pēc tam, kad ir pagājis sešu mēnešu laikposms kopš tā ierašanās Savienībā. Dalībvalstis var atļaut veikt reģistrāciju personām, kas nav veterinārārsti, ar noteikumu, ka tajās ir ieviesti pasākumi, kas nodrošina minēto personu datubāzē ievadītās informācijas precizitāti.

[23] Komisijas deleģētā regula (ES) .../... , kas papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2016/429 attiecībā uz dzīvnieku veselības prasībām, kuras reglamentē lolojumdzīvnieku nekomerciālu pārvietošanu (OV...; ELI: ...) [OV, lūdzu, norādīt dokumenta C(2026)20 publikācijas atsauci].

Komisija izveido un uztur šā punkta pirmajā daļā minēto Savienības lolojumdzīvnieku ceļotāju datubāzi. Komisija var uzticēt minētās datubāzes izstrādi, uzturēšanu un darbību neatkarīgai vienībai pēc publiskas atlases procesa, ievērojot attiecīgos Regulas (ES, Euratom) 2024/2509 VII sadaļas noteikumus. Piekļuve minētajai datubāzei ir ierobežota, atļaujot to tikai dalībvalstu kompetentajām iestādēm un Komisijai.

Komisija nodrošina, ka datubāze aktivizē *iRASFF* paziņojumus par iepriekš paziņotām pārvietošanām, kuras rada krāpšanas risku. Dalībvalsts, kas saņem paziņojumu, veic atbilstošus turpmākos pasākumus saskaņā ar Regulas (ES) 2017/625 105. panta 2. punktu.

Komisija līdz ... [8 gadi no šīs regulas spēkā stāšanās dienas] pieņem īstenošanas aktus, ar kuriem nosaka detalizēti izstrādātu kārtību attiecībā uz:

i) informāciju, kas īpašniekiem iepriekš jāpaziņo Savienības lolojumdzīvnieku ceļotāju datubāzē saskaņā ar šā panta 4. punktu, ņemot vērā Regulās (ES) 2018/1725 un (ES) 2016/679 noteiktās personas datu aizsardzības prasības;

ii) kārtību, kādā konstatējams krāpšanas risks, kam jāņem vērā APS tīkla veiktās darbības.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 29. pantā.

VI nodaļa
Procedūras noteikumi

27. pants

Pielikumu grozījumi

Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 28. pantu, lai grozītu šīs regulas pielikumus nolūkā ņemt vērā zinātnes un tehnikas attīstību, tai skaitā attiecīgā gadījumā *EFSA* zinātniskos atzinumus attiecībā uz:

a) piemērotu dzīvnieku aprūpētāju skaitu audzēšanas objektos un pārdošanas objektos;

b) dzirdināšanas un barošanas prasībām un atšķiršanas procesu;

c) temperatūras diapazoniem;

d) apgaismojuma prasībām;

e) amonjaka un oglekļa monoksīda līmeni;

f) suņu un kaķu voljēru dizainu;

g) grupu novietnēm;

h) dažādu kategoriju suņiem un kaķiem atvēlēto platību;

i) grūsnību biežumu;

j) kucēm un kaķenēm paredzēto minimālo un maksimālo vecumu, kas paredzēts vaislai;

k) socializāciju, vides uzlabošanu un citiem pasākumiem suņu un kaķu ar uzvedību saistīto vajadzību apmierināšanai;

l) prasībām attiecībā uz transponderiem, ko izmanto suņu un kaķu individuālai apzīmēšanai;

m) datiem, kas jāvāc politikas uzraudzībai un izvērtēšanai.

Pielikumos iekļauto prasību papildinājumu pamatā jābūt atjauninātiem zinātniskiem vai tehniskiem pierādījumiem, jo īpaši šādiem pierādījumiem attiecībā uz specifiskiem apstākļiem, kas vajadzīgi to suņu un kaķu labturības nodrošināšanai, uz kuriem attiecas šīs regulas darbības joma. Attiecīgā gadījumā minētajos deleģētajos aktos ņem vērā sociālo, ekonomisko un vides ietekmi un paredz pietiekamus pārejas periodus, lai attiecīgie operatori varētu pielāgoties jaunajām prasībām.

28. pants

Deleģēšanas īstenošana

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.

2. Pilnvaras pieņemt 7. panta 8. punktā, 8. panta 3. punktā, 13. panta 2. punktā un 27. pantā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz nenoteiktu laikposmu no ... [šīs regulas spēkā stāšanās diena].

3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt 7. panta 8. punktā, 8. panta 3. punktā, 13. panta 2. punktā un 27. pantā minēto pilnvaru deleģēšanu. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.

4. Pirms deleģētā akta pieņemšanas Komisija apspriežas ar katras dalībvalsts ieceltajiem ekspertiem saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu.

5. Tiklīdz Komisija pieņem deleģētu aktu, tā par to paziņo vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.

6. Saskaņā ar 7. panta 8. punktu, 8. panta 3. punktu, 13. panta 2. punktu vai 27. pantu pieņemts deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja divos mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par diviem mēnešiem.

29. pants

Komiteju procedūra

1. Komisijai palīdz Augu, dzīvnieku, pārtikas aprites un dzīvnieku barības pastāvīgā komiteja, kas izveidota ar Regulas (EK) Nr. 178/2002 58. panta 1. punktu. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.

2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.

   Ja komiteja atzinumu nesniedz, Komisija īstenošanas akta projektu nepieņem, un tiek piemērota Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. panta 4. punkta trešā daļa.

VII nodaļa

Stingrāki valstu noteikumi un nobeiguma noteikumi

30. pants

Stingrāki valstu noteikumi

1. Šī regula neliedz dalībvalstīm saglabāt vai pieņemt stingrākus valsts noteikumus, kuru mērķis ir paredzēt objektos turēto suņu un kaķu labturības plašāku aizsardzību un suņu un kaķu lielāku izsekojamību, ja vien minētie noteikumi nav pretrunā šai regulai un netraucē iekšējā tirgus pienācīgu darbību.

2. Dalībvalstis līdz ... [divi gadi no šīs regulas spēkā stāšanās dienas] informē Komisiju par jebkādiem esošiem stingrākiem valstu noteikumiem, ko tās gatavojas atstāt spēkā saskaņā ar šā panta 1. punktu. Pēc tam dalībvalstis informē Komisiju par stingrākiem valstu noteikumiem pirms to pieņemšanas, ja vien dalībvalstis jau nav paziņojušas valstu noteikumu projektu kā tehnisko noteikumu projektu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2015/1535[24] 5. pantu. Komisija tos dara zināmus pārējām dalībvalstīm.

[24] Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2015/1535 (2015. gada 9. septembris), ar ko nosaka informācijas sniegšanas kārtību tehnisko noteikumu un Informācijas sabiedrības pakalpojumu noteikumu jomā (OV L 241, 17.9.2015., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2015/1535/oj).

3. Dalībvalsts, kurā ir 1. punktā minētie stingrākie valstu noteikumi, neaizliedz vai nekavē kādā citā dalībvalstī turētu suņu un kaķu laišanu tirgū savā teritorijā, pamatojoties uz to, ka attiecīgie suņi un kaķi nav turēti saskaņā ar tās stingrākiem valsts noteikumiem .

31. pants

Ziņošana un novērtēšana

1. Pamatojoties uz ziņojumiem, kas saņemti saskaņā ar 24. pantu, un jebkādu attiecīgu papildu informāciju, Komisija līdz ... [7 gadi no šīs regulas spēkā stāšanās dienas] un pēc tam reizi trijos gados publicē uzraudzības ziņojumu par Savienības tirgū laisto suņu un kaķu labturību.

2. Līdz ... [14 gadi no šīs regulas spēkā stāšanās dienas] Komisija veic šīs regulas izvērtēšanu un sagatavo ziņojumu par galvenajiem konstatējumiem Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai. Minētajā novērtējumā un ziņojumā Komisija jo īpaši izvērtē:

   a) to, cik lielā mērā šī regula ir palīdzējusi nodrošināt suņu un kaķu augstu labturības līmeni, uzlabot to izsekojamību un samazināt nelikumīgu tirdzniecību ar tiem;

b) šīs regulas ietekmi uz audzēšanas objektu un pārdošanas objektu operatoriem un patversmēm un operatoriem, kas suņus un kaķus ievieto pagaidu mājās, ņemot vērā cita starpā administratīvo slogu un atbilstības nodrošināšanas izmaksas.

3. Šā panta 2. punktā minētās ziņošanas nolūkos dalībvalstis sniedz Komisijai informāciju, kas vajadzīga tās ziņojuma sagatavošanai.

32. pants

Sodi

Dalībvalstis paredz noteikumus par sodiem, ko piemēro par šīs regulas pārkāpumiem, tostarp tādiem, kas ir saistīti ar to, ka operatori pamet suņus un kaķus, un veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu to piemērošanu. Paredzētie sodi ir iedarbīgi, samērīgi un atturoši.

Dalībvalstis minētos noteikumus un pasākumus dara zināmus Komisijai un nekavējoties paziņo tai par jebkādiem turpmākiem grozījumiem, kas tos ietekmē.

33. pants

Stāšanās spēkā un piemērošana

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

To piemēro no ... [divi gadi no šīs regulas spēkā stāšanās dienas]. Tomēr:

a) regulas 16. pantu piemēro no ... [trīs gadi no šīs regulas spēkā stāšanās dienas];

b) regulas 21. panta 3. punktu un 23. panta 1. punktu piemēro no ... [četri gadi no šīs regulas spēkā stāšanās dienas];

c) regulas 8. panta 1. punktu piemēro no 2036. gada 1. jūlija un 8. panta 2. punktu – no 2030. gada 1. jūlija;

d) regulas 15. pantu, 21. panta 3. punkta otro daļu, 21. panta 4. un 5. punktu, 22. panta 1. punkta a), b) un c) apakšpunktu, 23. panta 3. un 4. punktu un 26. panta 1., 2. un 3. punktu piemēro no ... [pieci gadi no šīs regulas spēkā stāšanās dienas];

e) regulas 12. panta 2. un 3. punktu piemēro no ... [septiņi gadi no šīs regulas spēkā stāšanās dienas];

f) regulas 10. pantu piemēro no ... [astoņi gadi no šīs regulas spēkā stāšanās dienas]; kā arī

g) regulas 26. panta 4. punktu piemēro no ... [10 gadi pēc no regulas spēkā stāšanās dienas].

Šī regula ir saistoša kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

...,

Eiropas Parlamenta vārdā —
priekšsēdētāja

Padomes vārdā —
priekšsēdētājs / priekšsēdētāja

I PIELIKUMS

Objektiem piemērojamās prasības, ievērojot 14.–17. pantu

1. Barošana un dzirdināšana

1.1. Suņus un kaķus baro vismaz divas reizes dienā. Kucēnus un kaķēnus baro biežāk.

Tomēr šādas prasības nepiemēro audzēšanas objektiem, kuros lauksaimniecības dzīvnieku sargsuņi tiek turēti laikposmos, kad šādus suņus izmanto sargāšanai vai apmācībai.

1.2. Katru kucēnu vai kaķēnu vismaz pirmās divas to dzīves dienas baro ar mātes pirmpienu. Pēc tam to baro ar tā mātes pienu vai tādas kuces vai kaķenes pienu, kurai ir laktācijas periods. Ja tas nav iespējams, jo māte ir slima vai citādi nespēj barot savu pēcnācēju vai nespēj nodrošināt pietiekamu piena daudzumu, kucēnu vai kaķēnu baro ar piena aizstājēju, kas paredzēts kucēniem un kaķēniem. Šādas barošanas biežums atbilst barības ražotāja vai veterinārārsta norādījumiem.

1.3. Visus neatšķirtos kucēnus un kaķēnus baro ar pietiekami daudz piena, piena aizstājējbarību vai to abu kombināciju, lai pastāvīgi pieaugtu kucēnu un kaķēnu ķermeņa svars.

1.4. Atšķiršanu veic, kucēnus un kaķēnus pakāpeniski — ne mazāk kā septiņas dienas — pieradinot pie cietas barības, un atšķiršanu nedrīkst pabeigt, pirms kucēni un kaķēni nav sasnieguši sešu nedēļu vecumu.

2. Novietnes

2.1. Temperatūra

Audzēšanas objektos temperatūru uztur šādā diapazonā:

a) 22 līdz 28 °C vietās, kur uzturas kucēni dzīves pirmās 10 dienas;

b) 18 līdz 27 °C vietās, kur uzturas kaķēni dzīves pirmo 21 dienu.

2.2. Apgaismojums

2.2.1. Suņiem un kaķiem vismaz septiņas stundas dienā nodrošina apgaismojumu.

2.2.2. Mākslīgais apgaismojums ir plaša spektra vai pilna spektra, un apgaismojuma frekvence ir vismaz 80 Hz.

2.2.3. Suņiem un kaķiem vismaz astoņas stundas dienā ir iespēja netikt pakļautiem mākslīgajam apgaismojumam.

2.3. Atvēlētā platība

2.3.1. Kucēnu un kaķēnu metienam paredzētās platības ir konstruētas tā, lai māte varētu pārvietoties prom no saviem pēcnācējiem.

2.3.2. Audzēšanas objektos un pārdošanas objektos suņiem un kaķiem piemēro šādas minimālās atvēlētās platības, pamatojoties uz suņiem vai kaķiem pastāvīgi pieejamo kopējo platību:

<table>
<tr><td colspan="7">Atvēlētā platība suņiem ar metienu vai bez tā</td></tr>
<tr><td></td><td colspan="5">Minimālās platības laukums*</td><td>Minimālais augstums (m)</td></tr>
<tr><td>Dzīvnieka skausta augstums (m)</td><td>< 30</td><td>30-39</td><td>40-59</td><td>60-70</td><td>> 70</td><td rowspan="3">2</td></tr>
<tr><td>Vienam sunim paredzētā platība (m^2)</td><td>4</td><td>4</td><td>5</td><td>8</td><td>10</td></tr>
<tr><td>Katram papildu sunim paredzētā platība (m^2)</td><td>3</td><td>3,5</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td></tr>
<tr><td colspan="7">Atvēlētā platība kaķiem ar metienu vai bez tā</td></tr>
<tr><td></td><td colspan="5">Minimālās zemes platības laukums**</td><td>Minimālais augstums (m)</td></tr>
<tr><td>Vienam kaķim paredzētā platība (m^2)</td><td colspan="5">3</td><td rowspan="2">2</td></tr>
<tr><td>Katram papildu kaķim paredzētā platība (m^2)</td><td colspan="5">2</td></tr>
<tr><td colspan="7">* Attiecībā uz tīršķirnes suņiem dzīvnieka skausta augstumu var aprēķināt, pamatojoties uz šķirnes standarta dzīvnieka skausta augstumu. Ja suņus ar atšķirīgu dzīvnieku skausta augstumu tur vienā norobežojumā, visiem suņiem atvēlētās platības aprēķināšanai izmanto tikai sleju par minimālās platības laukumu suņiem ar augstāko skausta augstumu.</td></tr>
<tr><td colspan="7">** Kaķu vides uzlabošanai paredzētā platība nav iekļauta minimālajā zemes platības laukumā.</td></tr>
</table>

3. Veselība

3.1. Sievišķās kārtas kaķus izmanto vaislai tikai tad, ja to vecums ir vismaz 10 mēneši.

3.2. Sievišķās kārtas suņus neizmanto vaislai pirms otrās meklēšanās reizes.

3.3. Kucei vai kaķenei nedrīkst būt vairāk par trim metieniem divu gadu laikā.

3.4. Kucēm un kaķenēm, kurām divu gadu laikā bijuši trīs metieni, tostarp nedzīvi dzimušie mazuļi, nodrošina vismaz vienu gadu ilgu atgūšanās periodu .

3.5. Vaislai vairs neizmanto kuci vai kaķeni, kurai veikti divi ķeizargriezieni.

3.6. Jebkuru kuci, kuras vecums ir astoņi gadi vai vairāk, vai jebkuru kaķeni, kuras vecums ir seši gadi vai vairāk, pirms izmantošanas vaislai veterinārārsts fiziski izmeklē un rakstiski apstiprina, ka izmeklēšanas laikā nav konstatētas nekādas medicīniskas indikācijas, kas varētu izslēgt kuces vai kaķenes izmantošanu vaislai.

3.7. Operators 3.6. punktā minēto rakstveida apstiprinājumu glabā vismaz trīs gadus.

4. Ar uzvedību saistītās vajadzības

4.1. Socializācija

4.1.1. Sākot no trīs nedēļu vecuma, suņiem un kaķiem pakāpeniski nodrošina ikdienas iespējas kontaktēties ar citiem tās pašas sugas dzīvniekiem un cilvēkiem un, ja iespējams, ar citu sugu dzīvniekiem.

4.1.2. Suņus vai kaķus, kas rada savstarpējus draudus agresīvas uzvedības dēļ vai kas rada cits citam nevajadzīgu stresu vai diskomfortu, tur atsevišķi.

4.2. Vides uzlabošana

4.2.1. Kaķiem nodrošina pietiekamu skaitu skrāpēšanas stabu, slēpšanās vietu un plauktu, lai nodrošinātu, ka katrs kaķis var kāpt, atpūsties, novērot un nošķirties.

4.3. Nošķiršana

4.3.1. Kucēnus, kas tiek turēti objektos, nenošķir no mātes pavisam, pirms tie sasnieguši astoņu nedēļu vecumu.

4.3.2. Kaķēnus, kas tiek turēti patversmēs un pagaidu mājās, nenošķir no mātes pavisam, pirms tie sasnieguši astoņu nedēļu vecumu. Kaķēnus, kas tiek turēti audzēšanas objektos, nenošķir no mātes pavisam, pirms tie sasnieguši 12 nedēļu vecumu.

4.3.3. Tomēr agrāka nošķiršana no mātēm ir iespējama medicīnisku iemeslu dēļ, pamatojoties uz veterinārārsta rakstveida ieteikumu. Operators šādus ieteikumus glabā līdz brīdim, kad tirgū tiek laists pēdējais kucēns vai kaķēns no attiecīgā metiena.

II PIELIKUMS

Suņu un kaķu identificēšana un reģistrēšana

Transponderi, ko izmanto suņu un kaķu individuālai apzīmēšanai, kā noteikts 20. un 26. pantā, atbilst šādām prasībām:

a) mikroshēma satur individuālu, neatkārtojamu un nepārprogrammējamu identifikācijas numuru;

b) identifikācijas numurs sākas ar suņa vai kaķa apzīmēšanas valsts kodu saskaņā ar ISO standartu 3166;

c) radiofrekvenciālās identifikācijas koda struktūra un tehniskā koncepcija atbilst ISO standartiem 11784 un 11785;

d) atbilstību ISO standartam 11784 un 11785 izvērtē saskaņā ar ISO standartu 24631–1.

III PIELIKUMS

Dati par dzīvnieku labturību

1. To suņu un kaķu skaits, kuri attiecīgajā gadā reģistrēti, kā minēts 20. pantā un 26. panta 3. punktā.

2. Saskaņā ar 9. pantu gadā reģistrēto audzēšanas objektu, pārdošanas objektu, patversmju un pagaidu māju skaits.

3. Attiecīgajā gadā apstiprināto audzēšanas objektu skaits, kā minēts 10. pantā.

4. To audzēšanas objektu skaits gadā, kuru apstiprinājums apturēts vai atsaukts.